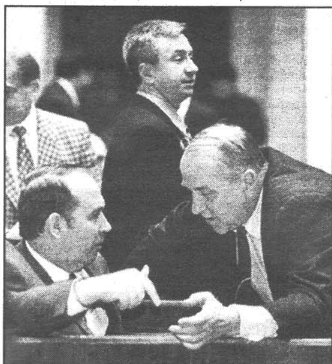
Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 39 (2041) ♦ Середа, 3 березня 1999 року ♦ Ціна договірна

ЗВІДКИ І КОМУ течуть нафтові ріки

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

3 березня

✔ 1917. 3—4 березня в Києві створено Українську Центральну Раду (УЦР).
✔ 1918. РРФСР підписала Брестський мирний договір, за яким визнала самостійність України.
✔ 1947. Після ВВВ відновлено роботу Дніпровської гідроелектростанції.
✔ 1994. США та Україна підписали спільну заяву про розвиток дружби та співробітництва.

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 2 березня

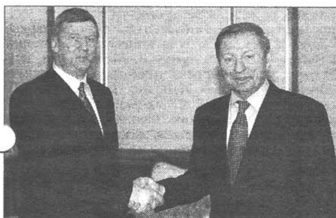
Після оголошення запитів і заяв народних депутатів Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко поінформував про створення нової депутатської фракції в парламенті — Народний рух України-1, до складу якої увійшли 16 народних депутатів. Головою фракції обрано В`ячеслава Чорновола.

(Закінчення на 2-й стор.).

Зустрічі

Переговори відбувалися на всіх рівнях

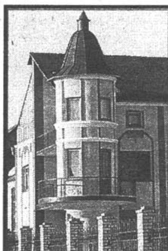

З боржником розмова проста

Найбільше через місяць російське АТ «Єдині енергетичні системи Росії» готове поновити поставки електроенергії в Україну, якщо вдасться узгодити умови її оплати, а також порядок погашення українськими операторами енергоринку раніше допущеної заборгованості за російську електроенергію.

Про це після закінчення переговорів заявив голова РАТ «ЄЕС Росії» Анатолій Чубайс. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», борг українських комерційних структур за раніше поставлену російську електроенергію — 125 млн. доларів. За словами Чубайса, для поновлення поставок російської електроенергії «не обов'язкові держгарантії України» за допущені борги операторів українського енергоринку, проте потрібна «зрозуміла обом сторонам схема оплати за відпущену енергію».

«Якщо ми побачимо, що порядок розв`язання проблеми з боргів, запропонований українською стороною, реальний і є бажання обох сторін його реалізувати, то цього достатньо, щоб ми могли поновити постачання електроенергії», — сказав Чубайс.

Палацова фототека... 4-5

У номер

Замість вибою — на площу

Близько тисячі гірників пікетували днями будинок Донецької обласної ради та обласної держадміністрації. Застрайкувала донецька шахта «Трудівська», де колективу заборгували зарплату за дев'ять місяців. Шахтарі вимагають вимоги перерахувати до 5 березня двомісячний фонд оплати праці та зменшити податковий тиск на вугільні підприємства. До них приєдналися і розташовані в обласному центрі шахти імені Челюскінців, Абакумова, 60-річчя Радянської України. Гірники вважають, що у розв'язанні проблеми оплати за енергетичне вугілля має брати найактивнішу участь обласна влада. З цією метою вирішено продовжити пікетування під вікнами державних чиновників до кінця тижня.

Весна іде — велику воду несе

Як запобігти біді, яку може принести велика повінь на Поліссі, — ці питання комісія з питань екології обласної ради обговорила разом з представниками «Волиньводгоспу» й управлінням з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Вирішено поповнити резервний фонд для проведення першочергових аварійно-рятувальних робіт. Бригади водного господарства обстежують стан захисних дамб довжиною більш як триста кілометрів. Перевіряють готовність насосних станцій до цілодобової роботи, оглядають зливні канали. А там, де вже можна доступитися до русла рік, — розбирають численні загати зі стовбурів дерев, догосок, хмизу.

Врожай-99

На півдні вже сіють

На Херсонщині передбачено посіяти більше 260 тисяч гектарів ранніх ярових культур. Перші теплі дні дали змогу покласти у грунт насіння ячменю, вівса, гороху та зерносумішей на площі близько 20 тисяч гектарів.

У господарствах Каланчацького та Чаплинського районів показники поки що найкращі — 3 та 4,5 тисячі гектарів. А в КСП «Львівське» Бериславського району паралельно ведуть підкореневе підживлення посівів азотними добривами.

Механізатори провідного в Миколаївській області КСП «Нива», що у Новобузькому районі, розпочали весняно-польові роботи.

Голова КСП «Нива» Володимир Ключник (ліворуч) і головний агроном Павло Сильвестров спостерігають за виходом техніки у поле.

Фото Олександра КРЕМКА.

Свято господарів землі 9

P.S.

❍ На донецькій шахті імені Горького внаслідок обвалу породи загинув гірник.
❍ В Антрациті Луганської області під час проведення газозварювальних робіт вигоріло дві квартири.
❍ До 1 травня в Україні регулюватимуть оптові ціни на продукцію сільгоспмашинобудування.

Сьогодні національне свято Республіки Болгарія — День визволення

У номер

Вітаємо!

Івановi Тимченку — 60

На тлі емоцій, різкого протистояння різних політичних сил, погіршення соціально-економічної ситуації важко втриматися від спокуси залізною рукою навести порядок. За таких умов вирішальну роль відіграють ті, хто робить опору на формування правового поля, хто віддає перевагу силі права, а не праву сили. Такою постаттю в українському істеблішменті став голова Конституційного суду Іван Тимченко. І не тільки за посадою, а й за суттю своєї роботи, за суттю позиції.

Ювілей — завжди можливість оглянутися, оцінити зроблене. Але, переконані, Іван Тимченко думатиме про день прийдешній, оскільки доля обрала його першопрохідцем.

Колектив газети «Голос України» щиро вітає голову Конституційного суду Івана Артемовича Тимченка з 60-річчям і бажає сили, здоров'я і творчої наснаги в захисті конституційних прав людини.

✔ Харків

Єдиним блоком — на вибори

Представники більше ніж двадцяти партій і громадських організацій майже з усіх областей України заявили в Харкові про створення єдиного передвиборного блоку під назвою «Народна опозиція». Учасників цього нового політичного формування, більшість із яких керівники чи активні прибічники лівого руху, єднає як мінімум один загальний принцип — опозиція до нині діючого Президента. Передвиборний блок має намір домогтися злагоди в питанні висунення одного претендента на головну посаду в державі від усіх лівих сил, боротися з усілякими фальсифікаціями на виборах. Присутній на конференції другий секретар ЦК КПУ А. Мартинюк висловив сподівання, що блок підтримає лідера Компартії П. Симоненка.

✔ Івано-Франківськ

«Оріана»: дитя в семи няньок

На сесії обласної ради знову розглядали питання про подальшу долю велета хімічної індустрії Прикарпаття —ВАТ «Оріана» та його 17-тисячного колективу. Проаналізувавши фінансово-економічний стан підприємства, заступник голови облдержадміністрації І. Зварич відзначив, що після передачі державного пакета акцій в управління компанії «Шелтон» зрушень у розв'язанні ключових проблем не відбулося. Депутати відзначили, що однією із причин кризи є нерентабельність. У структурі собівартості продукції енергоносії становлять 40—45 відсотків. За добу «Оріана» споживає близько мільйона кубометрів природного газу. То чому ж концерн купував його за найвищими цінами — 116 доларів США за тисячу кубометрів? Проблемою дешевших енергоносіїв зайнялася компанія «Шелтон», але з нею розпочала торгову війну фірма «Клекнер» — колишній партнер калуських хіміків. Поки управителі вирішують, хто з ким і проти кого, колектив терпляче чекає на обіцяну зарплату.

✔ Полтава

Огнівські новосілля

У щойно зданому в експлуатацію 156-квартирному житловому будинку в новому мікрорайоні Огнівка отримали ордери кадрові вояки, офіцери запасу, сім'ї загиблих військовослужбовців, ветерани-«афганці». Новобудову зведено силами ЗАТ «ПМК-64» за міською програмою «Житло—військовим». До речі, це вже другий будинок, споруджений в нинішньому році для військовослужбовців.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Звідки і кому течуть нафтові річки

Ранкове і денне засідання 2 березня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Після цього депутати приступили до розгляду порядку денного сесії. Без обговорення на голосування було поставлено проект постанови про призначення виборів київського міського голови на 30 травня 1999 року, попередньо погоджений фракціями. Постанову прийнято 265 голосами.

Було гостре обговорення проекту закону про державне регулювання експорту, імпорту, оптової, роздрібної торгівлі нафтопродуктами. В доповіді заступника міністра зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі Олега Вислоуха наводилися, зокрема, такі дані: річні витрати моторного бензину в Україні становлять понад 5 млн. тонн. Насправді проконтрольований продаж цього пального, а відтак і оподаткований, становив 2,5 млн. тонн, тобто у два рази менше. Таким чином, половину пального в Україні реалізують з «чорного ходу». Доповідач наголосив, що величезна кількість підприємств, які продають пальне, навіть не піддається обліку. Держава цілком втратила тут контроль. Підготовленим законопроектом пропоновано запровадити ліцензії на право реалізації нафтопродуктів та встановити єдиний централізований комп'ютерний контроль за надходженням і збутом нафтосировини. Цими повноваженнями запропоновано наділити Кабінет міністрів.

Співдоповідач Наталія Вітренко, яка виступала від Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, піддала цей проект нищівній критиці, додавши до статистики доповідача свої дані: держава на реалізації 2,5 млн. тонн необлікованого моторного бензину втрачає 2,5 млрд. гривень, а ще 6 млрд. гривень — на реалізації вугілля та десятки мільярдів — від продажу газу. Отож посилання уряду на те, що немає грошей на виплату пенсій і зарплат, вважає доповідачка, просто вигадка. Нафтовий, газовий і електроринок перебувають у руках шахраїв, переконана народний депутат.

Цим законопроектом, — наголосила Н. Вітренко, — владні структури намагаються через видачу ліцензій, які будуть зосереджені в руках Кабміну, взяти під контроль нафтові потоки, а прибутки направити на президентську виборчу кампанію, щоб «купувати голоси виборців».

Натомість Наталія Вітренко виклала позицію комітету: законопроект відхилити, доручити профільним комітетам разом з Кабміном його доопрацювати таким чином, щоб регулювання енергетичного ринку в Україні було розглянуто в комплексі, та подати його на обговорення у березні.

Голосувалося два проекти постанов. Прийняти запропонований законопроект у першому читанні — 84 голоси. За відхилення і направлення на доопрацювання — 270 голосів.

Сесія в цілому прийняла закон про внесення змін до закону «Про боротьбу з корупцією» та закон про внесення змін до закону «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю».

Прийнято також постанову про заходи щодо запобігання кризі в державному секторі галузі зв'язку України.

Чимало запитань викликала доповідь директора Національного бюро розслідувань Василя Дурдинця під час обговорення законів про Національне бюро розслідувань України та внесення відповідних змін до деяких законодавчих актів.

Принципово йшлося про механізм затвердження структури і чисельності НБР та призначення директора Національного бюро розслідувань. Доповідач запропонував компромісне рішення: структуру і чисельність НБР розробляє і пропонує Кабінет міністрів, а затверджує Верховна Рада. Директора призначає і звільняє Президент за згодою парламенту.

Однак ані відкриття, ані поіменне голосування позитивних результатів не дало. Обговорення перенесено на наступне засідання.

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Міжфракційна арифметика

Якщо Рух сформує в парламенті ще одну фракцію, комуністи обіцяють створити десять

Сьогодні для створення ще однієї фракції Руху в парламенті немає правових заперечень, — вважає заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук. Однак це може викликати тотожні процеси у лівому таборі.

Як повідомив В. Медведчук на прес-конференції, лідер Компартії Петро Симоненко вже заявив: якщо «брунькування» правоцентристських фракцій триватиме, комуністи створять у парламенті 10-11 фракцій. І за Регламентом кожна матиме право на окремий виступ, на керівництво, забезпечення приміщенням тощо. Заступник глави парламенту бачить кілька варіантів розплутування цього гордієвого вузла: або відмінити постанову ВР, прийняту в травні минулого року, про створення фракцій лише партіями, які на парламентських виборах подолали 4-процентний рубіж, або дозволити формувати на базі однієї партії лише одну фракцію і не менш як із 25 депутатів. На думку В. Медведчука, рішення Конституційного суду, яке дало добро на створення фракцій не лише партіями-переможцями, «не додало злагоди й конструктивізму в роботі Верховної Ради».

Коментуючи законопроекти, винесені на розгляд сесії в березні, В. Медведчук висловив переконання, що парламент погодиться з пропозиціями Л. Кучми до закону про вибори Президента України. На його думку, слушні зауваження глави держави стосовно того, що виборець може підтримати своїм підписом лише одного претендента на найвищу державну посаду, що Президент має обиратися більшістю населення, передвиборна кампанія — тривати 120 днів, а громадські організації — також мати право висувати кандидатів. Заступник голови ВР вважає, що Л. Кучма запропонував ввести норму про громадські організації не для того, щоб одна з них, приміром, «Злагода», висунула його кандидатом у Президенти: висування для нього і так не проблема. Відсутність норми про громадські організації може дати привід Конституційному судові розглядати це як обмеження конституційних прав громадян.

Через тиждень на розсуд парламентаріїв буде винесено закон про НБУ. На думку В. Медведчука, цей законопроект захищає суто відомчі інтереси. Нацбанк зацікавлений у тому, щоб ВР якомога менше впливала на нього. Однак Верховна Рада намагатиметься забезпечити належний парламентський контроль за діяльністю Нацбанку.

Юліана ШЕВЧУК.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення виборів Київського міського голови

Відповідно до пункту 30 статті 85 Конституції України, статті 13 Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», статті 9 Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» та у зв'язку з Рішенням Конституційного суду України від 27 березня 1998 року № 5-РП/98 у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про Закон України «Про порядок проведення виборів депутатів міської, районних у місті Києві рад та міського голови у місті Києві» (справа про вибори у містах Києві та Севастополі) Верховна Рада України **постановляє:**

1. Призначити вибори Київського міського голови на неділю 30 травня 1999 року.

2. Провести вибори Київського міського голови відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

3. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
2 березня 1999 року.
№ 454—XIV.

Президентові України Кучмі Л. Д.

Депутатський запит

Звертаю Вашу увагу на ситуацію, що склалася довкола газети Верховної Ради України «Голос України». Як відомо, з вересня минулого року редакція не отримала жодної копійки з державного бюджету.

В особливо складне становище потрапила редакція газети цього року. На перший квартал розписом видатків передбачено 700,2 тис. грн. Минуло два місяці, але кошти з держбюджету до цього дня, тобто до 2 березня, так і не надійшли. Нема за що купувати навіть папір. Цілком зрозуміло, створилася реальна загроза припинення випуску газети. Тим часом половину газетної площі займають публікації текстів законів, висвітлення роботи парламенту.

Усім очевидно, що таке становище неприпустиме в цивілізованій державі. Парламентська газета з високим тиражем повинна мати належне фінансування. Звертаюся до Вас, гаранта Конституції, стати на захист конституційних прав видання, яке висвітлює роботу не лише Верховної Ради, а й Кабінету міністрів, інших структур центральної і місцевої виконавчої влади.

Як народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації сподіваюся, що Ви глибоко вникнете в суть справи і редакція газети «Голос України» одержить належну їй заборгованість за два місяці поточного року в сумі 380,2 тис. грн., а також надалі матиме фінансування відповідно до закону про держбюджет 1999 року.

Іван ЧИЖ,
голова комітету.

Весною навіть фракції «брунькуються»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків — цукрових заводів (комбінатів) за станом на 1 січня 1998 року та сільськогосподарських підприємств за станом на 1 січня 1999 року

Стаття 1. Списати суми податкової заборгованості зі сплати пені (крім сум пені, нарахованих за порушення строків розрахунків за здійснення операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності), штрафних та фінансових санкцій до Державного бюджету України, Пенсійного фонду України і Фонду соціального страхування України, нараховані відповідно до законодавства, з платників податків — цукрових заводів (комбінатів) за станом на 1 січня 1998 року та з сільськогосподарських підприємств, включаючи рибні господарства, риболовецькі колгоспи, селянські (фермерські) господарства, насінневих заводів, районних агротехсервісних підприємств і підприємств райсільгоспхімії за послуги, надані сільськогосподарським товаровиробникам, вищих сільськогосподарських закладів освіти I-II рівнів акредитації, сільськогосподарських професійно-технічних училищ, незалежно від форм власності і господарювання (далі — платники податків), за станом на 1 січня 1999 року.

Стаття 2. Реструктуризувати суми податкової заборгованості зі сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), перелічених у статті 4 цього Закону, без урахування сум пені, штрафних та фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства на цю заборгованість і списаних згідно із статтею 1 цього Закону, для цукрових заводів (комбінатів) за станом на 1 січня 1998 року та сільськогосподарських підприємств, включаючи рибні господарства, риболовецькі колгоспи, селянські (фермерські) господарства, насіннєвих заводів, районних агротехсервісних підприємств і підприємств райсільгоспхімії за послуги, надані сільськогосподарським товаровиробникам, вищих сільськогосподарських закладів освіти I-II рівнів акредитації, сільськогосподарських професійно-технічних училищ, незалежно від форм власності і господарювання, за станом на 1 січня 1999 року.

Реструктуризація провадиться шляхом розстрочення сплати податкової заборгованості на 120 місяців.

Сплата реструктуризованої податкової заборгованості розпочинається з 1 січня 2004 року і провадиться рівними частками до 15 числа кожного місяця.

Стаття 3. За умови сплати у 1998 році платниками податків сум податків і зборів (обов'язкових платежів) до Державного бюджету України і державних цільових фондів, що дорівнюють або перевищують суму податків і зборів (обов'язкових платежів), нарахованих для сплати у 1998 році згідно із законодавством, таким платникам податків списується вся сума податкової заборгованості до Державного бюджету України і державних цільових фондів за станом на 1 січня 1999 року, з врахуванням суми заборгованості відповідно до Закону України «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків за станом на 31 березня 1997 року».

Стаття 4. Реструктуризація податкової заборгованості поширюється на:

податок на додану вартість;

податок на прибуток підприємств;

плату (податок) за землю;

збір до Державного інноваційного фонду України;

збір за спеціальне використання природних ресурсів;

збір до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення;

збір на обов'язкове державне пенсійне страхування;

збір на обов'язкове соціальне страхування;

прибутковий податок з громадян — працівників колективних сільськогосподарських підприємств, включаючи рибні господарства, риболовецькі колгоспи;

податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів.

Стаття 5. Органи стягнення, де перебувають на обліку платники податків, які мають заборгованість за зобов'язаннями перед державою, за результатами розгляду фінансово-господарської діяльності та бізнес-планів цих платників податків на засіданнях міжвідомчої і регіональних комісій з питань проведення санації підприємств агропромислового комплексу у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом приймають рішення щодо списання, а у тримісячний — щодо реструктуризації сум податкової заборгованості, зазначених відповідно у статтях 1 і 2 цього Закону, та повідомляють про це платників податків.

Стаття 6. У тижневий строк з дня прийняття відповідних рішень і до 1 січня 2004 року органи стягнення зупиняють стягнення з платників податків у безспірному порядку сум реструктуризованої податкової заборгованості і відкликають з уповноважених банків розрахункові документи щодо їх сплати.

Суми податкової заборгованості, реструктуризованої у порядку, визначеному цим Законом, у випадках несплати платником податку у встановлені статтею 2 цього Закону строки стягуються органами стягнення у безспірному порядку.

Стаття 7. За підсумками 1998 року платники податків, які виконали умови, передбачені у статті 3 цього Закону, подають до органів стягнення заяви про списання податкової заборгованості.

Органи стягнення у двотижневий строк приймають рішення щодо списання цієї заборгованості.

Стаття 8. Податкова заборгованість зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), передбачених законами України, але не зазначених у статті 4 цього Закону, реструктуризації не підлягає, крім випадків, передбачених статтею 9 цього Закону.

Стаття 9. Рішення про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків з місцевих податків і зборів (обов'язкових платежів), а також з пені, штрафних і фінансових санкцій, нарахованих відповідно до законодавства на заборгованість зі сплати зазначених податків і зборів (обов'язкових платежів), приймаються відповідною радою у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом згідно з умовами, визначеними цим Законом.

Стаття 10. Списання та реструктуризація податкової заборгованості провадяться в порядку та на умовах, визначених пунктами 4, 5 і 6 статті 3, пунктом 2 статті 4, пунктами 2, 3 і 4 статті 5 та пунктом 2 статті 7 Закону України «Про списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків за станом на 31 березня 1997 року».

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України в місячний строк прийняти рішення, спрямовані на виконання цього Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 лютого 1999 року.
№ 428-XIV

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про сплату збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна та з послуг, що надаються підприємствами, установами і організаціями — операторами мобільного зв'язку

З метою забезпечення погашення заборгованості з виплати пенсій, збільшення надходжень до Пенсійного фонду України та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Тимчасово, на період до повного погашення заборгованості з виплати пенсій, що здійснюється за рахунок коштів Пенсійного фонду України, запровадити справляння збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна та з послуг, що надаються підприємствами, установами і організаціями — операторами мобільного зв'язку.

2. Для цілей цього Указу нерухомим майном визнаються жилий будинок або його частина, квартира, садовий будинок, дача, гараж, інша постійно розташована будівля, а також інший об'єкт, що підпадає під визначення першої групи основних фондів згідно із Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств».

3. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна сплачується підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та фізичними особами, які купують нерухоме майно, у розмірі одного відсотка ціни нерухомого майна, зазначеної у договорі купівлі-продажу.

Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з послуг, що надаються підприємствами, установами, організаціями — операторами мобільного зв'язку, сплачується цими підприємствами, установами, організаціями у розмірі 10 гривень на місяць за кожен зареєстрований на ім'я юридичної або фізичної особи мобільний телефон. Кошти від цього збору спрямовуються в рахунок погашення заборгованості Державного бюджету України перед Пенсійним фондом України з виплати пенсій військовослужбовцям рядового, сержантського і старшинського складу строкової служби та членам їх сімей.

Порядок сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, передбаченого цим Указом, визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна не сплачується, якщо:

покупцем нерухомого майна є сільськогосподарський товаровиробник, який сплачує фіксований сільськогосподарський податок відповідно до Закону України «Про фіксований сільськогосподарський податок»;

покупцем нерухомого майна є установа або організація іноземної держави, що користується імунітетами і привілеями згідно із законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

нерухоме майно купується державним підприємством, установою, організацією за рахунок бюджетних коштів.

5. Установити, що нотаріальне посвідчення або реєстрація на біржі договорів купівлі-продажу нерухомого майна здійснюється за наявності документального підтвердження сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна.

6. Дія цього Указу в частині збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна не поширюється на відносини, що виникають у зв'язку з приватизацією житла.

7. Покласти на Кабінет Міністрів України надання офіційних роз'яснень щодо цього Указу.

8. Цей Указ набирає чинності у порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
23 лютого 1999 року.
№189/99

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про розрахунки за електричну енергію

З метою впорядкування розрахунків за електричну енергію на оптовому ринку електричної енергії України та відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Установити, що:

до прийняття Верховною Радою України Закону України «Про засади функціонування оптового ринку електричної енергії України» постачальники електричної енергії, закупленої на оптовому ринку електричної енергії України за регульованим тарифом, відкривають в установах банків розподільчі рахунки, виключно на які зараховуються кошти, що надійшли від споживачів за електричну енергію;

юридична особа, яка виконує функції розпорядника коштів оптового ринку електричної енергії України згідно з договором оптового ринку електричної енергії України, відкриває в установі банку, обраній відповідно до договору оптового ринку електричної енергії України, розподільчий рахунок, на який зараховуються кошти за електричну енергію, закуплену постачальниками електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії України за регульованим тарифом, і спрямовує зазначені кошти на поточні рахунки учасників оптового ринку електричної енергії України пропорційно їхній участі у виробництві, передачі та постачанні електричної енергії згідно з договором оптового ринку електричної енергії України.

2. Порядок відкриття розподільчих рахунків для зарахування на них коштів за електричну енергію визначається Кабінетом Міністрів України та Національним банком України.

3. Покласти на Кабінет Міністрів України надання офіційних роз'яснень щодо цього Указу.

4. Цей Указ набирає чинності в порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 лютого 1999 року.
№ 186/99

Дуті права громадян

Стаття 28-ма Конституції України трактує: «Кожен має право на повагу до його гідності...». Та чого варті ці слова, якщо, приміром, вклавши свої заощадження до Ощадбанку, люди не можуть ними користуватися. Додайте постанови уряду «Про повернення заощаджень громадянам, внесених до 1992 року», які не виконуються. Звернутися до Конституційного суду для визначення конституційності урядових постанов я не маю права. На мого листа з адміністрації Президента надійшла відповідь, що глава держави не має підстав для такого звернення. Одержав відмову і від Уповноваженої Верховної Ради з прав людини. Не сумніваюся, що й 45 депутатів, які за законом хоч і мають право звернутися до Конституційного суду, теж на це не погодяться. Виходить, що постанови про замороження вкладів громадян відповідають Конституції України, а 28-ма стаття не відповідає дійсності.

Андрій ШЕВЧЕНКО, ветеран війни і праці.

Київ.

Пенсіонери тепер розбагатіють?

У номер

✓ Київ

Якби не вибори...

Фракція Прогресивної соцпартії України має намір «дуже жорстко» поставити питання про денонсацію Меморандуму з Міжнародним валютним фондом під час його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

Лідер ПСПУ Наталія Вітренко наголошує: «Зрештою, треба ставити питання про недовіру до Президента, і якби не президентські вибори, що наближаються, слід було б розпочати процедуру імпічменту», — заявила лідер ПСПУ, бо, за її словами, підписання таких документів, як меморандум, завдає шкоди економіці та народові і є «щонайгрубішим порушенням Конституції».

Указ має шанс стати законом

Затверджена указом Президента України програма приватизації на 1999 рік має великі шанси набути чинності через тридцять днів після її підписання. Про це заявив журналістам народний депутат, голова контрольної комісії Верховної Ради з приватизації Олександр Рябченко. На його думку, якщо Президент врахував зауваження депутатів і виключив із нової програми розділи про можливість приватизації за облігації внутрішньої державної позики, а також примусової емісії для збільшення статутного фонду, продовжив термін використання приватизаційних паперів до 1 травня, то указ, найпевніше, стане законом.

Як відомо, Президент України Л. Кучма підписав указ про затвердження нового варіанта програми приватизації на 1999 рік 24 лютого, після того як 5 лютого парламент відхилив запропонований ним перший варіант програми. Раніше, у листопаді та грудні минулого року, Верховна Рада двічі відхиляла запропоновані урядом та Фондом держмайна варіанти програми приватизації.

Демократія чи свавілля?

П'ятеро лідерів обласних осередків Народного руху вважають позачерговий X з'їзд НРУ, який у неділю відбувся в Києві, нелегітимним, повідомляє «Інтерфакс-Україна». На прес-конференції в понеділок вони заявили, що з'їзд було скликано з порушенням статуту Руху, без урахування квот для обрання делегатів, і більшість місцевих організацій його не підтримала. За словами голови Центральної ревізійної комісії НРУ Олександра Чорноволенка, за статутом між першим і другим етапами IX з'їзду Руху Центральний провід не мав права скликати другий з'їзд. Якщо Мін'юст визнає його легітимним, прихильники В'ячеслава Чорновола подадуть у суд.

На думку голови Дніпропетровської обласної організації НРУ Сергія Конєва, свій вклад у розвал Руху вніс... Євген Марчук, який може втратити 30-35% голосів правого електорату в разі висунення кандидатом у Президенти від Руху Геннадія Удовенка.

Із декларації про доходи за 1998 рік народного депутата України Георгія МАНЧУЛЕНКА

Сукупний доход мій і моєї сім'ї становив 10989, 69 грн. У приватній власності нерухомого майна (квартири, житлового і дачного будинків, гаража, земельної ділянки), транспортних засобів не маємо.

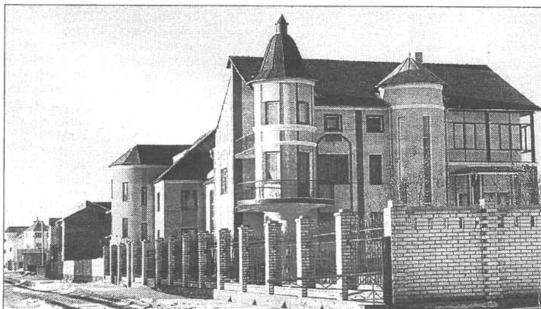
Сума грошових коштів на рахунках в ощадбанку становить: моєму — 4360,65 грн., членів сім'ї —978,60 грн. Вкладів в інших банках, цінних паперів, зобов'язань фінансового характеру, в тому числі за кордоном, не маємо.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКО.

Палацова «Голосу України».

Вінницька

12 січня нинішнього року «Голос України» надрукував фотографії палаців, розташованих під Києвом. Було висловлено вельми вірогідне припущення, що вони належать високим державним чиновникам. Згодом було ще кілька публікацій на згадану тему.

Газетні матеріали зачепили читачів за живе. На сьогодні редакція отримала майже 60 листів. Людей обурює будівельна вакханалія державних чиновників на тлі зростаючого зубожіння майже всього населення, того самого населення, в турботах про благополуччя якого буцімто проводять дні і ночі високі держслужбовці.

Воістину незмірною має бути пиха чиновників і їх зневага до народу, щоб стріляти людям у вічі неправедно нажитими розкошами і палацами у такі (чи й інші) часи.

Чернігівська

Тим часом правоохоронні органи не проявляють цікавості до численних особистих новобудов, до джерел фінансування вивершених палаців.

Редакція пообіцяла читачам створити палацову фототеку на сторінках газети. Тобто зробити те, що нам під силу. А подальше слово має бути все ж за тими, кого службовий обов'язок спонукає цікавитися відповідністю зарплати і витрат держслужбовця. Як то має місце в усіх цивілізованих країнах.

Журналісти — люди аж ніяк не наївні і розуміють, що за умов дикого капіталізму, коли зграї хижаків воюють між собою заради великих дармових грошей, наші публікації навряд чи матимуть високу ефективність. Та все ж, може, вони повернуть до тями хоч декого із знахабнілої чиновницької так званої еліти. А іншим просто нагадають, що гласність не вмерла, що народ усе бачить і може спитати.

Отже, перед вами, шановні читачі, три фотопанорами.

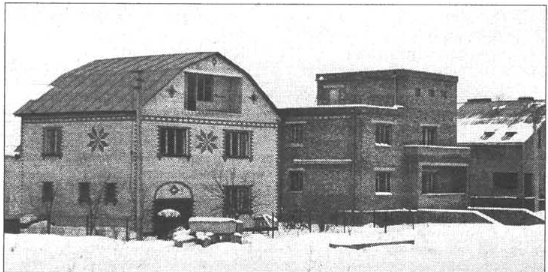
Перша — з Вінницької області.

Подейкують: занепадає наш цукровий Донбас. Але на цих новобудовах — знак процвітання. Схоже, «реформи» в Україні декому таки йдуть на користь. Чи не так?

Наступні фото — з Чернігівщини.

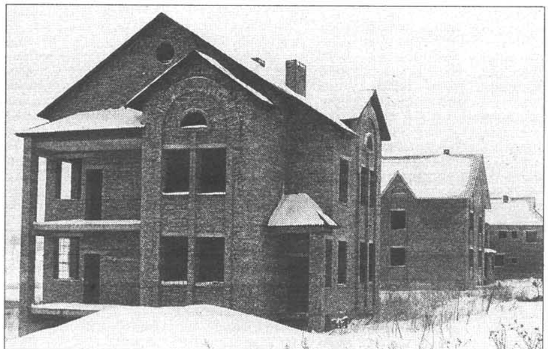
Тут дещо скромніше розвернулися розбудовувати Україну, але теж нівроку. Заради справедливості зазначу, що тут змінено керівництво облдержадміністрації, і нові керівники на чолі з Михайлом Каскевичем скромно мешкають у готелі. Отож наша публікація має й профілактичну мету. Злі, безперечно, язики кажуть, що їх попередники виробили свій девіз: є чиновницькі ставки і є чернігівські можливості. Час би вже правоохоронцям належно оцінити реалізаторів тих можливостей. Може, нове керівництво надихне на таку роботу?

Третя панорама — з благословенної Хмельниччини. І в даній добірці вище за третє місце й не тягне. Є істотний недолік — багато незавершеного будівництва. Зовсім, як у нещодавні часи на державних об'єктах. Школа, певно, дається взнаки. Ось як коментує будівельне завзяття хмельницьких чиновників наш допи-

Хмельницька

Побачивши дачні палаци, спеціаліст німецької фірми «Штопль»

фототека на сторінках
Змагаються області:

сувач із цього славного обласного центру.

Михась Грімченко (наводжу дослівно):

— У нашій провінції з номенклатурної макітри вареники майже не повипадали. Хіба що в іншу миску зі свіжою сметаною. Під час злету інфляції керівники бюджетних установ стали в чергу до банків за пільговими кредитами під індивідуальне будівництво. Та гетьманські замашки на царські палаци не могли покрити навіть банківські кредити. У хід пішов випробуваний метод — оформлення землі на одну особу, продаж нібито незавершеного будівництва — другій, дарування — третій. Треба віддати належне, стара бюрократична школа вміла закрутити зачароване коло. А поки паперова катавасія прокручувалася, спонсори, як модно сьогодні казати, робили свою зодчу справу. А для убезпечення й підстраховки у престижні ряди палаців еліти «підселяли» і правоохоронців. Як кажуть у народі, чим чорт не жартує, коли Бог спить!

І всі дружно бралися за справу. Та так заповзято, що за роки незалежності обласний центр обріс довкола такими спорудами, що і царі б позаздрили. Масштабність та інтенсивність спорудження підігрівалися провінційним суперництвом та амбіційністю. Хто за кого кращий газда? Якщо не посадою, то поверхами, гігантським розмахом. Але нижчі за рангом таки мусили знати міру. В місті розповідають, що один чиновник з автоінспекції, аби не обігнати сусіда і цим не образити його самолюбства, вкопався у землю на три поверхи. Мусив, бідолаха, шукати шестиповерхового ліфта. Але як тільки про ці штучки довідалися сусіди по масиву, хитруна тихенько спровадили на пенсію. Щоб інші знали.

Та попри окремі прикрощі, з ранньої весни до пізньої осені на околицях міста панує напруженість, як на ударних будовах п'ятирічок. І більша частина цих «бідних» — малооплачувані бюджетники, директорський корпус «померлих» заводів. На 12 приміських масивах можна на пальцях порахувати пересічних людей. Їхні халупки видно здалеку. Ще менше там офіційних бізнесменів, які хочуть «світитися» серед можновладців. Бо то — до пори, до часу, не те слово сусідові сказав за святковим столом, і дивись — за гратами. Хмельничани знають не один такий приклад.

Отож переважна більшість індивідуальних забудовників — люди, що зводять свої статки з порожнього бюджету. Щоб виконати заповідь Божу «Спорудити хату, виростити сина...», продають із себе останню свитину. А один, не повірите, навіть збув улюбленого... «мерседеса», щоб хату облицювати. Інший, уже геть злидар, утираючи сльози, навіть продав недобудоване. Бо у даному захопленні так розійшовся, що хотів переплюнути підмосковну резиденцію Єльцина. Не встиг. Виїхав піднімати сільське господарство у район. А яка мета була у чоловіка!

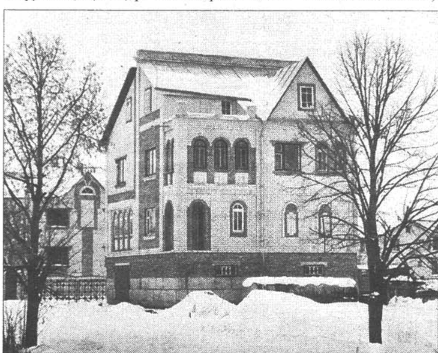
А язикатий народ вигадує всякі небилиці, лихословить, кидаючи погляди, як мечі, на «княжі села». Хіба їм зрозуміти, що у блискучого пана мають бути і осяйні халяви! Цей постулат можуть осягнути тільки високі урядовці, вони-бо знають, як у порожньому бюджетному мішку можна знайти гроші.

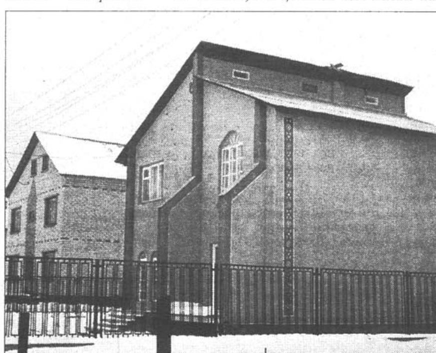
Коли побачив хмельницькі палаци провідний спеціаліст німецької фірми «Штолль» Карл Ахренц, то вигукнув:

— Панове, та це ж ви нам маєте надавати гуманітарну допомогу, а не ми вам! Яке багатство, які царські села! Такі приватні будинки у нас споруджують тільки одиниці-мільйонери. А у вас їх тут сила-силенна!

Хоч у цьому ми німцям носа втерли, підтримали імідж держави!

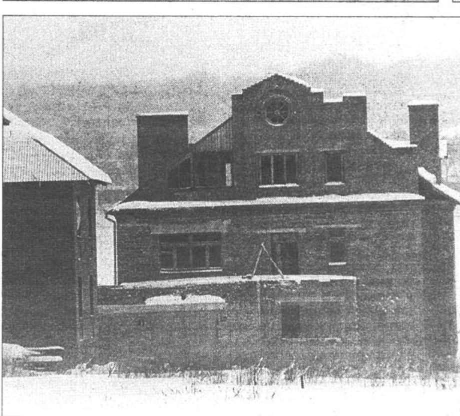
То — з одного боку. З другого — володарів цих масивів треба ще й пожаліти. Минулих вихідних проїхав один, другий, третій масив. Відчуваєш себе, наче на цвинтарі. Моторошна тиша, аж у вухах дзвенить. Навіть всюдисущі ворони стороною облітають ці зони особливого спокою. То це ж я на хвильку. А як йому там жити — вимести сміття з 400 квадратних метрів, хоч по разу визирнути з кожного із дев'яти балконів, а нарубати дров і нагріти «хатину», щоб кохана могла прийняти ванну, а перебити всіх комарів, щоб не догризали вночі... Боже, та після таких мук ноги можна витягнути. Тож поспівчуваємо їм, мешканцям вимерлих на осінньо-зимовий період «хатинок», і хай хоч на цей час спочинуть їхні важкі, мозолясті руки. Даймо спокій їхнім серцям і порожнім кишеням.

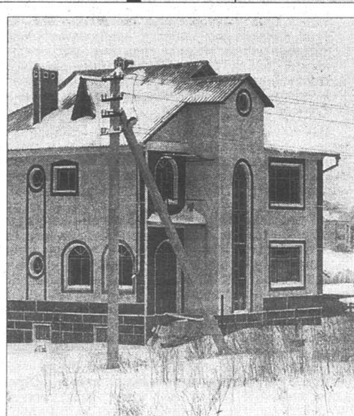

Що й казати, жалісний дописувач трапився з Хмельницького. І ми затягнемо паски та й будемо співчувати клопотам славних забудовників. Чи не так? Де будують краще — зрозуміло. Але не нав'язую свою думку. І залишаю на розсуд читачів остаточне визначення, в якій з трьох названих областей ретельніше розбудовують неньку-Україну...

Огляд надісланих читачами і постійними авторами знімків і текстів зробив Сергій ПРАВДЕНКО.

здивувався: «Яке багатство, які царські села!»

Хроніка. Факти. Події

✔ Москва

Стан Єльцина — стабільний. Він хворий

Директор медичного центру управління справами президента РФ Сергій Миронов провів консиліум лікарів у зв'язку з виразковою хворобою Бориса Єльцина. На думку медиків, загалом стан президента Росії стабільний. Проте, як повідомив прес-секретар Єльцина Дмитро Якушкін, не виключено, що терміни оголошення щорічного послання президента Федеральним Зборам буде зсунуто. Найімовірніше, послання оприлюднять наприкінці березня.

✔ Анкара

Немає гарантій. Немає адвокатів

Заступника керівника Асоціації захисту прав людини Туреччини Османа Байдеміра, адвоката глави КРП Абдуллаха Оджалана, взято під варту в Стамбулі. Арешт здійснили спецслужби напередодні запланованої ним прес-конференції. Інший адвокат Оджалана — Ахмет Зеки Окчуоглу — заявив про складення з себе обов'язків із захисту курдського лідера. Він мотивував це побоюванням за власну безпеку. Тим часом генеральний прокурор Туреччини Вурал Саваш заявив про розпуск прокурдської Партії народної демократії.

✔ Нью-Йорк

Прощавай, Анголо!

У зв'язку з нинішньою політичною обстановкою в Анголі місія військових спостерігачів ООН в Анголі припиняє роботу і повинна бути виведена з країни. Таке рішення прийняла Рада Безпеки ООН. У документі висловлено думку всіх членів Ради.

✔ Софія

За один лев одну марку дадуть

Президент Стоянов підписав закон про деномінацію національної валюти — лева. Відповідно до нього з 5 липня вартість 1 лева дорівнюватиме 1 марці ФРН. На сьогодні курс становить 1000 левів до 1 марки.

✔ Вашингтон

Олбрайт не змогла вмовити албанців

Держсекретар США Мадлен Олбрайт звернулася до відомих американських громадсько-політичних діячів з проханням вплинути на лідерів косовських албанців, щоб ті погодилися на вироблений на недавніх переговорах у Рамбуйє план мирного врегулювання конфлікту в Косові. Глава американської дипломатії була змушена вдатися до цих заходів після того, як її власні зусилля вмовити албанців погодитися з планом надання Косову автономії закінчилися повним провалом.

✔ Київ

Нехай розбираються росіяни

Скандал, пов'язаний з виконавчим секретарем СНД Борисом Березовським, розростається. Під час прес-конференції в Москві він звинуватив уряд Росії у відтягуванні країни назад, у тоталітарне минуле, а також у провокаціях у стилі КДБ. Проте якщо в Білокам'яній Березовського вважають чи не кісткою поперек горла, то в Києві до нього ставляться прихильніше. Як передає «Інтерфакс», Президент України Леонід Кучма вважає, що «нова команда під керівництвом Березовського здійснила конкретну дійову роботу». А скандал спричинено внутрішніми «розбірками» у РФ. «Нехай у цьому розбираються росіяни. Ми не маємо наміру втручатися», — сказав він.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних агентств. Фото АП.

Слабка демократія ліпша за військовий режим

У Нігерії офіційно оголошено результати президентських виборів. Як і очікували, перемогу здобув відставний генерал Олусегун Обасанджо. За нього проголосували 62,8 відсотка виборців. Його єдиний конкурент колишній міністр фінансів Олу Фалає заручився підтримкою лише 37,2 відсотка.

Отож 29 травня (саме цього дня нинішній глава держави Абдулсалямі Абубакар передасть повноваження Обасанджо) завершиться 15-річне правління військових у Нігерії. І країна нарешті матиме демократично обраного президента. Феномен цієї країни полягає в тому, що з 39 років незалежності лише 10 її очолювали цивільні особи. До речі, Обасанджо свого часу вже керував країною як військова особа. Проте 1979-го він добровільно передав владу цивільному президентові. Слід зазначити: його популярність у 108-мільйонній Нігерії досить висока. Обасанджо однозначно підтримали в південних регіонах країни, бо він вихідець саме з цієї частини Нігерії. Та під час свого правління провадив досить толерантну політику і щодо північних територій — про це там також пам'ятають. А оскільки головні проблеми найнаселенішої країни Африки, на території якої 200 етнічних груп, полягають саме в етнічних конфліктах, людина, котра може примирити окремі племена й регіони, на думку виборців, нині вкрай необхідна Нігерії.

Щодо тривалої економічної кризи в країні, то неабияку популярність серед виборців мали обіцянки Обасанджо розпочати реформування економіки й водночас провадити рішучу боротьбу з корупцією і навіть створити спеціальне управління та трибунал для «швидкого розгляду справ».

Окрім того, під час нещодавніх парламентських виборів Народно-демократична партія, від якої балотувався й Обасанджо, здобула блискучу перемогу. Отож виборці цілком справедливо вирішили: що менше суперечок буде між законодавчою і виконавчою владами, то країна швидше вийде зі скрути.

Тож перемога Обасанджо цілком природна. Хоча його єдиний суперник вважає: результати виборів сфальсифіковано. Дарма що бюлетені надруковано у Великобританії, аби унеможливити їх підроблення. Олу Фалає, посилаючись на факти дрібних підтасовок, зафіксованих спостерігачами на окремих дільницях, не хоче примиритися з поразкою. «Я обіцяв, що коли генерал переможе на чесних і вільних виборах, я першим його привітаю, — заявив Фалає. — Але, зрозуміло, це — не чесні й не вільні вибори».

На думку спостерігачів, такі заяви на руку тільки військовим, які ще до виборів попереджали: «Цивільні політики ніколи не зможуть керувати країною зі 108-мільйонним населенням.., і головні проблеми — не з боку урядів, а з боку окремих партій».

Проте самі виборці, стомившись від правління військових, переконані: демократія, навіть найслабкіша, ліпша за наймiцнiший військовий режим.

Наталя ФІЛІПЧУК.
За матеріалами зарубіжної преси.

Обасанджо свого часу вже керував країною як військова особа

Американці переплутали нафтопровід із ракетною установкою?

США здійснили чергове, найпотужніше за останній час, бомбардування Іраку. Як стверджують представники іракського міністерства нафти, американські пілоти дещо «переплутали» і завдали ударів не по військових об'єктах, а по ірако-турецькому нафтопроводу (на знімку — одна зі зруйнованих перекачувальних станцій). За інформацією Багдада, там убито одну особу й поранено двох. Загалом, повідомляє іракська влада, під час останнього нальоту поранено 23 іракці.

Американці заявили, що не мають «незалежної інформації» про жертви серед іракського населення внаслідок цього бомбардування. «Нашим завданням є враження військових цілей, які становлять загрозу для сил коаліції в регіоні, і саме з цієї причини ми завдали удару», — зазначив представник Центрального командування США Джо Ламарк. Ірак, за словами американських генералів, систематично порушує зону, оголошену забороненою для польотів його авіації, а також застосовує проти ВПС США та Великобританії ракети «земля—повітря».

Щодо інциденту з нафтопроводом, то слід додати: нещодавно Багдад відмовився продавати нафту американським, англійським та японським компаніям через їхнє «вороже ставлення до Іраку» (а саме американці були головними покупцями дешевої іракської нафти). Водночас експорт нафти — основне джерело доходів цієї держави.

Фото АП.

Шведи пропонують нам увійти до без'ядерної зони

Лідери організації «Шведські юристи проти ядерної зброї» Стіг Густафссон і Курт Рибердаль закликали уряд Швеції виступити з ініціативою створення в Європі нової без'ядерної зони, яка охоплювала б і нові країни—члени НАТО (Польщу, Чехію та Угорщину), і деякі держави СНД — Україну, Білорусь і регіон Балтійського моря. Звичайно, за згодою урядів усіх цих держав.

Шведські юристи звернулися с таким закликом зі сторінок наймасовішої стокгольмської газети «Афтонбладен». Вони заявили, що домовленість щодо проголошення зони може мати більше значення, бо вона сприяла б стабілізації становища в Європі й скоротила б ризик виникнення можливої ядерної війни.

За словами Стіга Густафссона та Курта Рібердаля, без'ядерні зони, які з'явилися у світі, відіграли свого часу велику роль. Одна з них досі діє на півночі Європи. Після закінчення «холодної війни» увага до цих зон послабшала, оскільки очікували на загальне скорочення та ліквідацію ядерної зброї.

«Запаси зброї масового враження і справді скоротилися, але зрештою події мали зухвалий тривожний розвиток», — пишуть автори звернення. Вони мають на увазі дії Індії та Пакистану, де було здійснено ядерні вибухи, а також США, які не відмовляються від так званих субкритичних випробувань ядерної зброї. Крім того, відзначається нестабільна обстановка в Росії.

Юристи звертають увагу на те, що в Центральній і Східній Європі на практиці уже створено без'ядерну зону: від зброї масового враження відмовилися Польща, Чехія та Угорщина, але ця ситуація може змінитися через плани розширення НАТО на схід.

Так, керівництво НАТО обіцяло не складувати ядерну зброю на територіях нових країн-членів, пишуть Стіг Густафссон та Курт Рибердаль, однак поки що ніхто не скасовував, за їхніми словами, рішення натовської зустрічі у верхах 1991 року про те, що питання про розташування такої зброї залишається відкритим і що НАТО зберігає за собою право на перший випереджальний ядерний удар.

Марат ЗУБКО.
Гельсінкі.

Хочеш рушити — дихни!

В Австралії проводять експеримент з упровадження спеціального пристрою в автомашини. Він блокує запалення двигуна автомобіля, якщо вміст алкоголю у водія перевищує гранично допустимі норми. Треба дути в усім відому «трубочку», а результати її вимірів надходять у пристрій, який вирішує: чи давати «добро» на запалення двигуна.

Павло АНГЕЛУЦА.
Австралія.

Пілоти «переплутали». Постраждав нафтопровід

Сорок мільярдів доларів у землю — це політика

Тоді як один мільярд — економіка

Транспортні коридори

Як відомо, сьогодні основний обсяг експортних поставок російського газу (понад 90%) здійснюється через Україну. Об'єм транзиту газу до інших європейських країн через газотранспортну систему України збільшувався з року в рік і торік становив 115 млрд. кубометрів. Це зумовлено вигідним географічним розташуванням нашої держави між основними газодобувними регіонами, такими як Західний Сибір, Центральна Азія, і основними споживачами газу в Європі, розвиненою системою транзитних газопроводів великої продуктивності, сполученням цих газопроводів з магістральними газопроводами всіх семи сусідніх держав, наявністю найбільшого в Європі (після Росії) комплексу підземних газосховищ, високим рівнем обслуговування та експлуатації газотранспортної системи.

Газотранспортна система України, друга за величиною після російського Газпрому, включає понад 35 тис. кілометрів газопроводів, у тому числі 14 тис. кілометрів діаметром 1020—1420 мм, 112 компресорних станцій загальною потужністю 5000 МВт (10 довоєнних Дніпрогесів), 13 підземних сховищ газу. Пропускна спроможність системи сьогодні становить на вході близько 290 млрд. кубометрів на рік, а на виході — 170 млрд. кубометрів на рік.

За прогнозами, опублікованими в журналі Oil Gas — Euro...n Magazine, № 4 за 1998 рік, ...оживання газу в Західній Європі 2010 року зросте порівняно з 1997 роком на 19—26 відсотків, а частка російського газу ...більшиться з 17 до 18 відсотків. ...важко підрахувати, що потреба країн Західної Європи в російському газі зросте на 17—22 млрд. кубометрів.

Очікується, що в країнах Центральної Європи використання російського газу збільшиться до 2010 року на 40 млрд. кубометрів. Значне зростання споживання природного газу прогнозують і в Туреччині, де за оптимістичними оцінками потреба в російському газі у 2010 році може збільшитися на 20 млрд. кубометрів.

Отже, якщо виключити Фінляндію, до якої газ надходить безпосередньо з Росії, та частково Польщу, куди газ надходить і через Україну, і через Бі...ь, транзитні поставки російського газу в інші країни до 2010 року можуть зрости на 65—70 млрд. кубометрів на рік.

Постає запитання: чи може газотранспортна система України забезпечити таке зростання транзитних поставок. Відповідь однозначна: може. Уже сьогодні наша система має резерви збільшення транзитних поставок на 20—25 млрд. кубометрів на рік. Реально це означає, що вже сьогодні є можливість задовольнити зростаючі потреби в російському газі країн Західної Європи.

Незважаючи на економічну скруту, газотранспортна система продовжує розвиватися. Це зумовлено і необхідністю поліпшення забезпечення газом внутрішніх споживачів, і збільшенням транзитних поставок газу, підвищенням надійності функціонування системи. Так, за 1992—1998 роки введено в експлуатацію 4 тис. кілометрів газопроводів, в тому числі український відрізок газопроводу Торжок—Долина діаметром 1420 мм протяжністю 530 кілометрів, 10 компресорних станцій загальною потужністю понад 400 МВт та інші об'єкти.

У першому півріччі 1999 року закінчується будівництво газопроводу Хуст—Сату Маре (Румунія) продуктивністю до 10 млрд. кубометрів, що вже наступної зими дозволить подати додаткову кількість газу по діючій системі до Туреччини та інших Балканських країн. А будівництво другої нитки газопроводу Ананіїв—Ізмаїл, продуктивністю 18 млрд. кубометрів на рік, компресорних станцій Тарутино та Ананіїв і газопроводу-перемички Тальне—Ананіїв не тільки повністю задовольнить перспективні потреби в транзиті російського газу до країн цього регіону, а й створить можливості для подальшого нарощування потужності цієї системи.

Будівництво чотирьох компресорних станцій на новозбудованому газопроводі Торжок—Долина збільшить можливості подачі газу з Росії через Білорусь з 11 млрд. кубометрів до 29 млрд. кубометрів на рік. Проклавши всього лише 180 кілометрів газопроводу до Ужгорода ми могли б подати цей газ на західний кордон України.

Отож, витративши близько 1 млрд. доларів США на розширення діючої системи газопроводів України, можна задовольнити прогнозовані потреби збільшення транзитних поставок російського газу в першому десятиріччі наступного тисячоліття.

Хотілося б наголосити, що в Україні проводять великі роботи з підвищення надійності та ефективності газотранспортної системи. Так, протягом останніх трьох років проведено обстеження близько 2 тис. кілометрів магістральних газопроводів з допомогою таких сучасних інструментів, як інтелектуальні поршні. Впроваджено системи віброконтролю і діагностики газоперекачувальних агрегатів. Проводиться, хоча й повільнішими ніж хотілося б темпами, реконструкція й модернізація компресорних станцій із заміною морально застарілих імпортних турбін на двигуни вітчизняного виробництва, що відповідають світовому рівню.

Все це дало підстави авторитетній групі експертів Держнафтогазпрому, АТ "Укргазпром" та компанії «Шелл Інтернешнл Газ Лтд.» після обстеження газотранспортної системи у листопаді 1998 року дійти висновку, що «об'єкти міжнародної газотранспортної системи України відповідають сучасним вимогам і технічна цілісність системи є задовільною». У звіті згаданої групи експертів відзначено, що інвестиції в розмірі 0,5—1,0 млрд. доларів США протягом найближчих п'яти років дозволять здійснити плани реконструкції системи і вона буде надійною та здатною функціонувати протягом наступних 20 років. Сьогодні власні інвестиції в газотранспортну систему становлять до 250 млн. доларів США на рік.

У зв'язку з цим видаються дивними періодичні заяви високопоставлених представників ВАТ «Газпром» щодо ненадійності транзиту газу через Україну та неможливості нарощувати транзитні поставки. Водночас пропонуються нові проекти будівництва, такі як газопроводи Ямал—Європа вартістю 40 млрд. доларів США та «Блакитний потік» через Чорне море вартістю 3 млрд. доларів.

Звичайно, ніхто нікому не може заборонити закопувати гроші в землю. Але більш як 30-річний досвід експортних поставок газу через Україну показав високу їх надійність. Не тільки не було випадків великих технічних неполадок, а, навпаки, провали в подачі газу через відмову газопроводів за межами України успішно згладжувалися за рахунок підземних газосховищ України, і західні споживачі не помічали порушень в подачі газу.

Комплекс українських підземних газосховищ, за своєю потужністю найбільший (після Росії) в Європі, має можливості по закачці та відбору понад 30 млрд. кубометрів газу за сезон. Якщо врахувати, що в Україні видобувають щорічно 18 млрд. кубометрів газу, то можливості регулювання подачі газу в зимовий період становлять близько 50 відсотків від обсягу газу, що транспортується. Якщо додати, що основні за потужністю підземні газосховища розташовані біля західного кордону України, навіть неспеціалісту зрозуміло, що про ненадійність транзитних поставок не може бути мови.

Щодо амбітного проекту Ямал—Європа, то постає запитання, чому його будують не з Ямалу, багатого на запаси газу, а з Торжка, пункту перерозподілу потоків газу, де немає газових родовищ. Очевидно, що відповідь на нього треба шукати не в економіці, а в політиці.

Як відомо, видобуток газу в Росії за останні сім років зменшився більш як на 50 млрд. кубометрів, і зростаючі епортні поставки до європейських країн задовольнялися тільки за рахунок зменшення більш як на 100 млрд. кубометрів споживання газу в Росії та на 43 млрд. кубометрів в Україні, яка є найбільшим імпортером російського газу. Тож розвиток видобутку газу на родовищах Ямальського півострова та будівництво газопроводу від них був би логічним і з економічної точки зору зрозумілим.

Ще дивніше виглядає економічна обгрунтованість проекту газопроводу через Чорне море. Звичайно, з інженерної точки зору цей газопровід цікавий і вимагає багатьох нестандартних рішень. Але витрачати 3 млрд. доларів США для подачі 16 млрд. кубометрів газу, коли є варіант подачі цієї самої кількості газу через діючу систему газопроводів, витративши на її розширення 0,7 млрд. доларів США, — економічний нонсенс. Знову-таки тут йдеться не про економіку, а про політику.

Так само, як і щодо галасу довкола боргів України за газ.

По-перше, це питання практично вирішене, і згідно з міжурядовою угодою в цьому році борги будуть погашені і грошима, і поставками з України промислової та сільськогосподарської продукції, які вже почалися.

По-друге, потрібно врахувати, що, будучи монопольним експортером газу в Україну, російська сторона продає Україні газ за значно вищими цінами, ніж країнам Центральної та Західної Європи, про що вже неодноразово йшлося на сторінках газети «Голос України». Так, у січні 1999 року середня ціна російського газу в Європі становила 60,2 дол. за 1000 кубометрів, в тому числі на кордоні Україна—Словаччина — 55,2 дол. У цьому році Росія продає газ Литві за ціною 65 дол., Польщі — 64,53 дол. за 1000 кубометрів. Україні газ продається за ціною 80 доларів.

Але Україна розташована на 1200 кілометрів ближче до Росії, ніж країни Центральної Європи, не кажучи вже про Західну Європу. Транспортування газу територією України за тарифу 1,75 дол. на 100 кілометрів коштує 21 дол. за 1000 кубометрів. Тому на цей момент справедливою ціною російського газу на україно-російському кордоні є 35—40 доларів. Продаючи газ фактично за ціною 80 доларів, Росія має чистий доход від продажу газу Україні набагато більший, ніж продаж 120 млрд. кубометрів газу 19 країнам Центральної та Західної Європи, а Україна переплачує за російський газ щороку близько 2 млрд. доларів США на рік.

Щось це не дуже в'яжеться із заявами політичних діячів Росії щодо братерської любові до України, задекларованими постулатами про дружбу народів у недавно схваленому Радою Федерації Росії Договорі про дружбу, співробітництво та партнерство між Росією і Україною. У ньому прямо записано, що сторони зобов'язуються будувати свої відносини на основі принципів «незастосування сили або загрози силою, включаючи економічні та інші способи тиску».

І за таких умов росіяни безупинно говорять про борги, вимагають закрити кран, обійти Україну газопроводами з півночі чи сходу...

Іван ДІЯК,
голова підкомітету з питань газової промисловості Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

Свято господарів землі

Народний депутат Богдан Губський вітає з перемогою найкращих на селі працівниць Веселівського району

Конкурс

Завершується третій — обласний — етап Всеукраїнського огляду-конкурсу «Найкращий за професією серед працівників села», започаткований Українською аграрною біржею та газетою «Сільські вісті».

Цього разу свято шани роботящих селянських рук побувало на славній козацькій землі, в Запоріжжі.

«Коли держава не може належно пошанувати селян, нехай зробить це той, хто може», — казав тоді, коли тільки народжувалася ідея конкурсу, народний депутат, голова біржового комітету Богдан Губський. Нині вже вдруге, як і рік тому, він вітав запоріжан-переможців, вручав їм подарунки.

Цікаво, що не сталося пророкованого протистояння огляду-конкурсу та позицій виконавчої й законодавчої місцевих влад. З'ясувалося, що коли йдеться про справді добру справу для добрих людей, то державні мужі з такими ідеями єдині. Ось і в Запоріжжі вітали переможців і голова облдержадміністрації Євген Карташов, і заступник голови обласної ради Ігор Богданов, і їхні найменитіші колеги, і колега Богдана Володимировича по парламенту — Василь Хмельницький.

Більш як двісті найудатніших хліборобів Запоріжжя стали лауреатами обласного етапу огляду-конкурсу. Усі вони традиційно отримали цінні подарунки, почесні дипломи та пам'ятні медалі. Цього дня все без винятку стосувалося звитяжних господарів запорізької землі. Їм присвячували свої виступи майстри сцени, на їхню честь виголошували промови. Одне слово, це було справжнє свято для найпрацьовитіших на селі людей.

Так само традиційно супроводжують огляд-конкурс по всіх регіонах доброчинні акції фонду «Українська скарбниця», раду якого очолює Богдан Губський. У найкращих традиціях доброчинства «скарбничани» річницю від заснування свого фонду (це сталося 18 лютого 1998 року) відзначили ще однією доброю справою, передавши в розпорядження запорізьких медиків значний вантаж дефіцитних ліків.

— Я вперше на Запоріжжі, — звернувся під час урочистостей Богдан Губський до запоріжан. — Та попри те бачу в залі багато знайомих облич — тих людей, які торік були на відзначенні найкращих за професією в Києві, в Національному оперному театрі. Упевнений, що й цього року чимало з вас зустріну у столиці. Усі присутні цього достойні, адже якби господарства України працювали, як запорізькі, ми справді знову стали б житницею Європи. Та добре знаємо ситуацію на селі: немає пального, немає технічних засобів. Тільки люди своєю волею, працюючи просто неба вдень і вночі, не покладаючи рук, і досі залишаються опорою нашого знекровленого сільського господарства. Тому своїм депутатським обов'язком вважаю сприяння створенню таких законів, зокрема податкових, які дали б можливість селу продихнути й не заганяли його виробництво в «тінь». Нам потрібно багато агрореформ, і тепер слово вже за нами, за законодавцями...

А своє слово хлібороби вже сказали. І кажуть щоднини на полях та фермах. Те слово тихе, скромне, але вагоме й надійне, як сама земля. Його вплетено в коровай, пряжено з молоком, заговорено в цукрі й олії. І треба мати ще хист, щоб це слово праці почути й на нього відгукнутися.

Роман КЛИМ.
Фото Владислава НЕГРЕБИЦЬКОГО.

Російський газ: Україні — за 80 доларів, Європі — дешевше

У номер

✔ Чернігів

Якщо з нами — будь здоров!

З ініціативи медиків, які застосовують природні методи лікування, в Мені засновано Центр здорового способу життя. Його очолив лікар-психіатр райлікарні А. Гетьман. Громадське об'єднання піклуватиметься про прискорене оздоровлення і засновників центру, і його прихильників.

✔ Чернівці

Трави — хворим, гроші — безробітним...

Сторожинецький районний центр зайнятості сприяє створенню нових робочих місць для тимчасово не працюючих громадян. Торік він відкрив при місцевому об'єднанні «Коопзаготпром» пункт із заготівлі лікарських рослин. Протягом літа й осені цією справою займалися 129 безробітних. Підприємство розрахувалося за здану цілющу сировину не лише грішми, а й харчовими продуктами.

Цього року число збирачів помітно зросло. Деякі з них уже створили власні пункти й працюватимуть окремо.

✔ Луцьк

Зустріли весну підвищенням квартплати

З березня міська влада Луцька майже вдвічі збільшила розмір щомісячної квартплати. Відтепер замість 19 копійок за один квадратний метр загальної житлової площі лучани сплачуватимуть 34—35 копійок.

Чому власті наважилися на цей непопулярний крок, який іде врозріз із тимчасовим мораторієм Верховної Ради на підвищення тарифів житлово-комунальних послуг? Заступник міського голови Леонід Кирильчук пояснив, що, на його думку, це рішення не суперечить соціальній політиці Верховної Ради. Бо воно не зачіпає основних комунальних послуг — плату за електроенергію, газ, водопостачання і тепло. Підвищено, а точніше, проіндексовано платню за утримання жеками житлових будинків і прилеглих територій. А саме — збільшили собівартість цієї послуги з 29 до 50 відсотків. Вимушене підвищення викликане становищем жеків, які опинилися на межі краху.

Але хіба від такого пояснення лучанам, у яких також вітер свище в кишенях, легше?

✔ Харків

Краще сто разів послухати, аніж раз спробувати

Харківській громадській організації — міському Фонду спасіння дітей і підлітків від наркотичної залежності виповнилося два роки. Протягом цього часу більш ніж скромними силами ентузіастів було прочитано в захоплюючій манері в різних дитячих і молодіжних колективах кілька сотень лекцій. Одержано не меншу кількість вдячних відгуків від «важких» підлітків, які могли опинитися за межею життя. Сприяє цьому спеціальна методика, що допомагає відмовитися від вживання наркотичних засобів тим, хто всерйоз до них іще не призвичаївся. На жаль, діяльність фонду обмежується лише рамками Харкова. Розширити її немає змоги через злиденне фінансове становище.

✔ Луцьк

Наркодід і наркобаба

10 років позбавлення волі загрожує 56-річному Івану Семенюку з волинського села Колмів за незаконне придбання, зберігання і збут наркотиків. В його оселі знайдено 11 кілограмів маріхуани. Та ще більше здивування правоохоронців викликала знахідка в будинку 76-річної матері сільського «наркодідка». В неї вилучено аж 24 кг зілля. Замість очікуваного «навару» — мінімум 70 тисяч гривень — горе-бізнесмен обзавівся власною кримінальною справою і не «кайфовим», а справжнім головним болем.

Мал. Віктора ПОПОВА.

У Макіївці — апетит, а в Чернігівському районі — сльози...

«Макіївська» заготівля різко підірвала довіру населення

Борги

Щороку на Чернігівщині трапляється банальна історія: підприємливий комерсант поспіхом збирає у довірливих селян 10—15 тонн картоплі, твердо обіцяючи їм повернути гроші після реалізації крохмалистої на Донбасі. А потім ошукані здавачі розводять руками, чекають, просять, оббивають пороги прокуратури, судяться... І отримують у кращому разі чергову порцію обіцянок.

Та те, що сталося у Чернігівському районі у 1996 році, перевершує всі разом узяті картопляні оборудки, прокручені за попередні роки. На цілком законній підставі, згідно з договором від 21 жовтня 1996 року між Макіївським металургійним комбінатом імені Кірова та коопзаготпромом Чернігівської райспоживспілки, у населення району заготівельники зібрали в сітки 1037 тонн бульби і відправили її у двадцяти вагонах металургам.

Очікувані через 30 днів кошти не надійшли ні через місяць, ні через два, ні через три. Макіївка відгукнулася багатозначними відповідями-обіцянками розрахуватися. А селяни кинулися до заготівельників, поїхали шукати правду в район. Чернігівська райспоживспілка, яка виконувала посередницьку місію у заготівлі, змушена була піднатужитися і до березня наступного року розплатитися з селянами.

— Для нас це величезна сума, — каже голова райспоживспілки Віталій Дуля. — Фактично ми за «спасибі» прогодували майже 10000 макіївчан. А що отримали натомість? Витративши на розрахунки з людьми оборотні кошти, ми тепер не маємо можливості закупити товари для магазинів. Асортимент пропонованого у них збіднів. Торгувати нічим. Після наших прохань, звернутих до Макіївки, Донецька, звернень у Київ, до арбітражного суду нам повернули лише 63 тисячі гривень. А належить іще 445933 гривні.

«Макіївська» заготівля різко підірвала довіру населення до відповідних підрозділів райспоживспілки. Якщо у 1996 році вони заготовляли 5543 тонни картоплі, то у 1997, 1998 роках відповідно 1527 і 1713 тонн. Коопзаготпром фактично збанкрутів. Від зменшення обсягів заготівлі бульби тільки прямі бюджетні втрати від ненадходження податку на додану вартість щороку становлять майже 200 тисяч гривень. А з непрямими — й усі 500 тисяч. Від безгрошів'я з 1996 року вся діяльність райспоживспілки практично паралізована. Люди півроку і більше не отримують зарплати. Майже 300 працівників скорочено.

Певна річ, у Макіївці металурги переживають теж не кращі часи.

Коопзаготпром визнаний, як повідомив у Чернігів генеральний директор ВАТ «Макіївський металургійний комбінат» В. Жуков, кредитором у справі про банкрутство підприємства і тому задоволення фінансових вимог буде в порядку черговості.

Та коли вона надійде? Коли геть збанкрутіє споживча кооперація?

Сергій ПАВЛЕНКС

Чернігівська область.

Здається, справедливість ще можна відновити

Податки

Безперечно, найвпливовішим серед фіскальних органів є Державна податкова адміністрація. Відчуття влади дає спокусу працівникам скористатися своїм службовим становищем для власної наживи за загального зубожіння населення. Хтось це робить обережно, для когось це норма, а дехто взагалі зарвався. Платники податків змушені пристосовуватися до нав'язаних їм правил, бо поскаржитися — все одно що підписати собі вирок. Проте поскаржитися, виявляється, є кому. У Податковій адміністрації вже рік існує відділ із боротьби з корупцією. Довести до громадськості результати роботи відділу вирішив його керівник, в минулому — начальник контррозвідки, Віктор ШЕЙБУТ.

За соціологічними дослідженнями, всі злочини, скоєні посадовими особами, пов'язані з корупцією. Тому роботу відділ починав з профілактики серед працівників податкової служби, інакше кажучи, роз'яснювалося, що стоїть за тим чи тим вчинком і чим це може закінчитися. Коли всі знали, «что такое хорошо, а что такое плохо», наступним кроком стало виявлення і запобігання злочинам різного характеру. Тільки після цього перейшли до зловживань з боку працівників податкової служби, міліції. Думаю, результати не варто коментувати, їх треба просто назвати. Протягом року органами прокуратури порушено 494 справи проти податківців, 199 працівників притягнуто до адміністративної відповідальності, 55 — звільнено за рішенням судів згідно із Законом України «Про корупцію», 15 — ув'язнено на різні строки.

Поруч з цим слід відмітити й основні методи, якими користуються податківці, аби безбідно жити. Найбільший відсоток — це ті, що отримують так звані пільги та послуги від підприємців (путівки до «Артеку» чи на Мальдіви, оплата навчання дітей, євроремонти тощо). Трохи менша категорія займається тим, що прикриває порушення податкового законодавства. Наступних можна назвати спритниками. Вони зараховані на підкормку до бізнесменів, тобто отримують гроші за те, що навчають, як приховувати доходи, за принципом Остапа Бендера: є 402 способи, як заробляти гроші, не порушуючи законодавства, адже суперечливість та недосконалість останнього дає таку змогу. Поруч з цією категорією можна поставити і дві інші: тих, хто порушував законодавство під час видачі торгових патентів, та тих, хто був в одній особі і державним службовцем, і підприємцем.

Щоб мати якусь уяву про відділ, слід сказати, що він налічує 305 чоловік. У кожній області працюють від 8 до 16 спеціалістів. Підпорядковуються вони тільки своєму керівництву по вертикалі, а не начальству на місцях. А сам Шейбут, в свою чергу, звітує тільки голові Податкової адміністрації пану Азарову. Такий принцип дає незалежність і можливість спокійно працювати на місцях, а також бути максимально об'єктивним. Інакше кажучи, без боязні захищати платників податків від свавілля податківців. Є і телефон довіри, за яким можуть звертатися постраждалі, щоб відновити справедливість: 212-24-89.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

І бюджет, і тролейбус «зайців» не терплять

Знервований водій після суперечки з пасажирами вибіг із салону тролейбуса, зняв штанги з контактних проводів і звелів усім виходити... Спрацювало одне з рішень, прийнятих на сесії міськради, а безпосереднім приводом до спалаху емоцій стала безквиткова школярка.

А почалося все з того, що з 1 вересня минулого року міська влада підвищила вартість проїзду в трамваях і тролейбусах з 20 до 30 копійок. Обурень було чимало, причому з посиланням на те, що закон забороняє так чинити. Міський голова та його заступники у відповідь доводили, що ліпше дорого їхати, ніж безплатно йти пішки...

Житомирянам, між іншим, гріх нарікати на роботу ТТУ. Його колектив не намагався ухилитися від розв'язання проблем, посилаючись на економічну кризу, а робив усе можливе, хоч для цього нерідко доводилося вигадувати багатоходові комбінації там, де за нормальних умов достатньо було б підписати платіжні документи й занести їх до банку. Тож коефіцієнт використання рухомого складу тут — один з найвищих серед обласних центрів України. Різко збільшити надходження грошей у касу ТТУ дало змогу те, що водночас із підвищенням вартості квитків у всіх тролейбусах і трамваях з'явилися кондуктори.

— Але ж собівартість однієї поїздки — 52 копійки, до яких треба додати хоча б три копійки, аби ТТУ могло розвиватися. А ще пільговики, всі категорії яких важко й перерахувати, — доводив міський голова Анатолій Фесенко.

Якщо повернутися до 20 копійок, із тролейбусами буде те саме, що й із внутріміськими автобусами — вже на пальцях можна перерахувати ті, що ще виходять на маршрут, підтримуючи цю думку інші керівники міста.

Тоді депутати міськради зайшли з іншого боку і вирішили на сесії, що учні їздитимуть до школи безплатно. Хотіли як ліпше, а вийшло як завжди. Бо це тільки сприяло виникненню конфліктних ситуацій. Як і у згаданому випадку: посилаючись на рішення сесії, пасажирка відмовилася купувати квиток для дочки-школярки, її підтримали інші, а водій, нерви якого і так у напрузі через постійні затримки з виплатою зарплати, вдався до своєрідного методу боротьби із «зайченятком» — змусив усіх іти пішки.

А. Фесенко назвав рішення сесії популістським, фінансово не обґрунтованим. З його слів випливає, що безоплатного проїзду для всіх школярів не буде. Вірогідніше, в ТТУ закуповуватимуть місячні проїзні квитки й видаватимуть тим учням, чиї сім'ї потребують допомоги.

До процесу витрачання бюджетних коштів підключилася і прокуратура, нагадавши, що закон про освіту гарантує безплатне підвезення учнів до школи тільки в сільській місцевості.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Якщо вас образили податківці, можна поскаржитись

Береженого й «Оранта» береже

Ми традиційно сподіваємося на «якось буде», а потім шкодуємо, що зневажали страхування

Хоч сама не застрахована від несподіванок буття

Паводки, що вже стали постійним лихом для Закарпаття, завдають величезних збитків і громадянам, і колективним господарствам, підприємствам, організаціям та установам. Лише торік під час червневої та липневої повеней постраждало більш як 3600 господарств, а під час листопадової — близько 40 тисяч. Величезної шкоди завдано сільгоспугіддям. Держава взяла на себе левову частку у відбудові зруйнованих та ремонті ушкоджених жител. А яка роль тут страхових організацій? Із цим запитанням ми звернулися до директора Закарпатської обласної дирекції і Національної акціонерної страхової компанії «Оранта» Валерія ВАЩЕНКА.

— Розпочну з того, що кожен громадянин, який застрахував своє майно в «Оранті», одержить відшкодування. Власне, більшості потерпілих ми вже виплатили належні їм суми. Проте, хоч і прикро, нашими послугами скористався лише кожен п'ятий потерпілий. Чомусь так склалося, що люди сподіваються: стихія їх обмине. Безперечно, викроїти зі свого мізерного сімейного бюджету кошти на страхування надто важко, але ж і далеко не бідні родини вважають страхування зайвим. А відтоді, як Законом України «Про страхування», прийнятим 7 березня 1996 року, обов'язкове страхування майна громадян не передбачено, органи місцевого самоврядування, котрі до цього сприяли страховому захистові як одному з видів соціального захисту, майже перестали допомагати надзвичайно важливій справі. Але ж і держава неспроможна нині надати адекватну фінансову допомогу потерпілим від стихійних лих.

Розуміючи скрутне матеріальне становище, в котрому нині опинилося багато наших громадян у зв'язку з невиплатою зарплат та пенсій, хотів би акцентувати на такому. Сплативши певну суму (35 копійок із 100 гривень страхової суми), залежно від того, на скільки оцінює людина вартість будівлі чи іншого майна, вона може бути впевненою: на випадок лиха страхове відшкодування отримає обов'язково. Більше того, суму страхового внеску можна сплачувати не одразу, а частками.

— Валерію Михайловичу, під час проведення в області дня відкритого листа «Голосу України» одна громадянка з Виноградівщини цікавилася таким житейським питанням. У самісінький переддень лиха, тобто четвертого листопада, вона застрахувала будинок на десять тисяч гривень, а вже у ніч на п'яте повінь зруйнувала його. Чи отримає вона страхове відшкодування?

— Безумовно, якщо страховий платіж справді сплачений 4.11.98 р., то угода про страхування вступає в дію з 00 годин наступного дня.

А загалом по області орієнтовно страхове відшкодування потерпілим становить два з половиною — три мільйони гривень. Жаль тих, хто вважав, що страхувати майно недоцільно, послухавши «доброзичливців», котрі радили не укладати договори з «Орантою». Висновки хай робить кожен. Це стосується й страхування майна промислових та сільськогосподарських підприємств, установ, організацій, культових споруд.

Промовистий приклад. У 1994 році обласне підприємство електрозв'язку «Закарпаттелеком» сплатило за страховий поліс сто мільйонів карбованців, а отримало як компенсацію за втрати під час повені один мільярд. Проте на 1998 рік майно не застрахували, а тому збитки від листопадової повені доведеться відшкодувати за власні кошти.

— Але ж ви страхуєте не лише житло й майно? Врожай сільгоспкультур, до слова, теж і не тільки?

— Страхувати можна й кущі винограду, плодові дерева. Тим юридичним особам, котрі не мають на рахунках коштів, дочірнє підприємство «Оранта-капітал» надає можливість розраховуватися за страховий поліс продукцією або сировиною. Це стосується й фермерських господарств.

— А чи надає «Оранта» якісь пільги постійним своїм клієнтам?

— Так. Ті, хто укладає договори страхування три роки поспіль, має пільговий місяць на отримання страхового відшкодування при невчасному поновленні договору страхування на наступний термін.

— А страхування життя, автомобілів тощо? Адже під час листопадової повені загинуло на Закарпатті сімнадцять людей...

— Хоч як гірко про це говорити, але жоден з них не був застрахований. Щодо автотранспорту, то кількість його з року в рік зростає. Разом з тим і число автомобільних аварій, викрадань тощо. Ситуація й тут не набагато краща. Вже тоді, коли трапиться біда, деякі власники автотранспорту приходять і просять: застрахуйте вчорашнім числом. Але ж так не можна. Разом з тим суми страхових платежів не такі вже й значні.

— А чи є такі види послуг, про котрі люди не знають?

— Мало кому відомо, що можна застрахувати свою відповідальність перед сусідом, котрий живе поверхом нижче, на випадок його підтоплення. В житті ж усяке трапляється: то кран водопровідний зірве, а то й забудеш його закрити.

До слова, НАСК «Оранта» не залишилася байдужою до лиха закарпатців. З регіонів України працівники правління та дирекцій і відділень зібрали машину одягу і відправили на Міжгірщину, за що постраждалі від повені громадяни були дуже вдячні.

Коментар голови правління НАСК «Оранта» Миколи Тригуба:

— Минулий рік завдав багато лиха не лише закарпатцям. Ще в чотирнадцяти областях України рясно поливали дощі, лютували смерчі, урагани та бурі. Івано-Франківщина пережила 4 повені, Львівщина — дві. А розпочався дев'яносто восьмий підтопленнями у Херсонській та Миколаївській областях. Пошкоджено й знищено багато будівель, величезними є втрати від збитків, завданих сільськогосподарським угіддям. НАСК «Оранта» — єдина страхова компанія, яка здійснює великомасштабне страхування будівель та майна громадян. Оскільки робота ця надзвичайно трудомістка, інші страхові компанії, як правило, цим не займаються.

Майже 8 тисяч спеціалістів «Оранти» обстежували потерпілі від стихії господарства страхувальників, визначали та виплачували людям страхові відшкодування. Тільки на Закарпатті до цього було залучено 370 працівників відділень. На допомогу їм прийшли спеціалісти ще з семи областей. За минулий рік НАСК «Оранта» виплатила всього понад 33 мільйони гривень відшкодувань за збитки, заподіяні стихійними лихами та нещасними випадками. Проте фактичні збитки були в кілька разів більшими. Близько двох третин громадян залишилися сам на сам з бідою, бо не застрахували будівлі й майно.

Але навіть ті громадяни, котрі уклали договори добровільного страхування, не отримали відшкодування сповна, оскільки застрахували будівлі лише на 15—30 відсотків їх фактичної вартості. Дехто укладав договори на страхові суми 500—1000 грн. при вартості будівель в 15—20 тис. гривень. Прикро й боляче було дивитися на зруйновані житла, власники яких тепер розповідають про свою біду, але не подбали завчасно, аби вона була якомога меншою. Траплялися випадки, коли потерпілі висловлювали претензії «Оранті» за те, що вона недостатньо агітувала їх.

На відновлення зруйнованого житла тільки на Закарпатті треба близько 60 мільйонів гривень. Це майже в двадцять разів більше, ніж становить сума відшкодувань, виплачених «Орантою». Ці витрати держава змушена брати на себе, бо обов'язкове страхування майна громадян скасовано Законом «Про страхування» від 7 березня 1996 року. Мотиви для прийняття такого рішення — мовляв, обов'язкове страхування не відповідає практиці деяких країн з ринковою економікою. Але хіба можна порівняти нинішню економіку України з високорозвиненими державами, не кажучи про те, що в них страхування майна громадян — традиція, котрій не один десяток літ?

Погляньмо на цю проблему з другого боку. Обов'язкове страхування забезпечувало страховий захист майнових інтересів населення. І найперше — сільського, гарантувало відшкодування потерпілим тих збитків, котрі завдавали пожежі, бурі, повені, інші стихійні явища. Обов'язкова участь усіх власників майна у формуванні страхового фонду дозволяла встановлювати для господарств громадян мінімальні ставки страхових платежів, які гарантували відшкодування завданих збитків. Згадаймо лише аварію на Чорнобильській АЕС, коли 16,5 тисячі двогосподарств виплачено страхові відшкодування. Або ж березневу повінь 1985 року, коли в семи областях України було пошкоджено або зруйновано будівлі 72 тисяч господарств громадян. Обов'язкове страхування максимально відповідало інтересам і громадян, і держави та було одним з надзвичайно важливих елементів соціального захисту населення не за рахунок бюджетних коштів, а за рахунок страхових фондів, утворених самими власниками майна. До речі, у Польщі обов'язкове страхування майна діє й тепер. Саме завдяки цьому тут у 1997 році витрати держави на відновлення пошкодженого внаслідок повеней майна було зведено до мінімуму. З 1 січня 1988 року відновлено обов'язкове страхування і в Білорусі.

То звідки така недовіра людей до страхової справи? Очевидно, підґрунтя цього — в недовірі до різних фондів, трастів та інвестиційних компаній, котрі багато обіцяли, а потім безслідно зникли. Проте це не стосується Національної акціонерної страхової компанії «Оранта». Хоча б такий приклад. У Мукачівському районі Закарпатської області, де було підтоплено майже 6 тисяч господарств громадян, ті, хто мав підстави на отримання страхового відшкодування, звернулися до відділення компанії Мукачева майже одночасно.

Усіх турбувало одне: чи вистачить грошей для виплати відшкодування і чи зможуть отримати їх завтра, якщо сьогодні не встигнуть, бо черга була чималою. Вистачило. «Оранта» слова дотримала.

Ще один бік справи. Кажуть, що біда вчить. І хай це звучить жорстко, так воно насправді є.

НАСК «Оранта» хоче ще раз привернути увагу уряду до необхідності відновлення обов'язкового страхування. Правління звернулося до Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка з обґрунтованими пропозиціями щодо відновлення обов'язкового страхування житлових будинків громадян, адже йдеться про захист їх майнових інтересів. Нині держава, на жаль, не може гарантувати цього захисту.

На Закарпатті гостро постала проблема забезпечення потерпілих від повеней та зсувів будматеріалами, зокрема цеглою, а завозити її з інших регіонів дорожче, ніж виробляти на місці. Правління «Оранти» спільно з агрофірмою господарством «Липча» Хустського району завершили будівництво цегельного заводу, що оснащений сучасним обладнанням і працюватиме за німецькою технологією. Потужність заводу — 15 мільйонів штук цеглярних блоків на рік. Невдовзі завод стане до ладу. Щоправда, для введення його в експлуатацію потрібно ще 400—500 тисяч гривень.

... Поки матеріал готувався до друку, до правління НАСК «Оранта» надійшло повідомлення з Херсонщини: у Чаплинському районі підтоплено 130 господарств громадян. Своїм страхувальникам «Оранта», безперечно, допоможе.

Записав **Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Якби знав, що впаду, підстелив би м'якше...

Під час листопадової повені 1998 року мій будинок було знесено стихією. У порівнянні з багатьма іншими потерпілими я маюся краще, бо застрахував будівлю на дві тисячі гривень, сплативши НАСК «Оранта» вісім гривень. А це — вартість восьми пачок цигарок не найвищого гатунку або ж двох пляшок горілки. «Оранта» виплатила належну мені страхову суму до копійки. Тепер жалкую, що не застрахував будівлю на повну її вартість, бо вона значно вища.

Микола КОЦАУЕР,
мешканець міста Мукачева.

Біда навчить. Та краще вчитися до біди

У номер

✔ Харків

Малий бізнес піде в ріст

Харківська облдержадміністрація затвердила регіональну програму підтримки і розвитку малого підприємництва на період до 2000 року. Передбачається зростання кількості підприємств малого бізнесу до 12 тисяч, створення близько 30 тисяч нових робочих місць і збільшення кількості зайнятих у цій сфері до 140 тисяч осіб. Цифри чималі і багатообіцяючі. Але, як відомо, «свежо придание»... Утім, влада бере на себе обов'язок довести найближчим часом внесок малого бізнесу в збільшення валового внутрішнього продукту на 12 відсотків. Заплановано також створення регіонального фонду підтримки такого підприємництва, мережі районних і міських бізнес-центрів. А також скорочення кількості всяких рейдів і перевірок, якими сьогодні обклали підприємця з усіх боків.

✔ Миколаїв

Калійний термінал буде!

Після того, як Миколаївська міська рада дала дозвіл на відведення землі під будівництво підхідного каналу до калійного терміналу, споруджуваного ЗАТ «Ніка-Тера», роботи тут набули нового розмаху. Очікується, що перша черга комплексу, розрахована на приймання 50 суден і перевалку одного мільйона калійних добрив з країн СНД в Південно-Східну Азію, запрацює вже наприкінці нинішнього року. За прогнозами, в результаті експлуатації терміналу в Миколаєві щорічний доход підприємств України вже після введення першої черги сягне 13 мільйонів доларів.

Виручить торговий дім

Так вважають виробники та реалізатори Миколаївщини, які під егідою міськради створили асоціацію підприємств переробної та харчосмакової промисловості і торговельних організацій. Товариство «Торговий дім «Миколаїв», до якого вже увійшло понад 80 підприємств, у тому числі з райцентрів і сіл, має активізувати пошук ринків збуту. А також сприяти підвищенню конкурентоспроможності товарів повсякденного попиту власного виробництва, наситити ними передусім міста і села регіону, істотно збільшити надходження коштів до місцевих бюджетів.

✔ Кіровоград

Привіт із вісімдесят дев'ятого

Десять років село Тарасівка на Кіровоградщині живе без телефону. Живе та й живе, навіть пенсіонери вже звикли ходити на сеанс зв'язку з «міськими» дітьми та онуками на центральну садибу сусіднього радгоспу «Більшовик». Але зв'язківці не обходять тарасівців своєю увагою. Минулого тижня всі, хто ще не забув, що таке телефон, отримали привіт від «Укртелекому» — рахунок на... оплату послуг телефонного зв'язку. Суми в деяких випадках чималі, аж до сорока п'яти гривень. Селяни, котрі звикли з відповідальністю ставитись до кожного офіційного папірця, довго міркували над тими посланнями з минулого. В кількох оселях того вечора плакали — абонентів, що мешкали тут, вже багато років немає на цьому світі.

✔ Чернівці

Постане Кобзар на майдані

Відлитий у бронзі Тарас Шевченко невдовзі постане на одному з майданів обласного центру. Створили пам'ятник чернівецькі скульптори Микола Лисаківський та Петро Лемський. Офіційне відкриття монументу Великому Кобзареві відбудеться 22 травня цього року.

Мал. Віктора ПОПОВА.

І на роботі, і вдома не обійтись без «Телекому»

Якщо змінюють вивіски, значить, це комусь треба

Перефразуючи класиків гумору, можна без перебільшення сказати, що телефони й радіоточки вже не розкіш, а засоби повсякденного спілкування та інформування людей. Причому платні, що обумовлює підвищені вимоги до тих, хто надає ці послуги. Ось тут у нас ще не все гаразд. Чому? На запитання, що стосуються проблем і перспектив розвитку електро- і радіозв'язку в Полтавській області, відповідає директор Полтавської дирекції УДПЕЗ «Укртелеком», депутат обласної ради Микола БЕЗИМА.

— Миколо Дмитровичу, чим пояснити чергову зміну вивісок у відомстві зв'язківців? Підприємство «Полтавателеком» стало дирекцією, об'єднання «Укртелеком» — підприємством, у містах і районах з'явилися центри та цехи... В Кременчуці й Зіньківі, приміром, створено центри, а в Комсомольську, Гадячі, Котельві та Диканці — чомусь цехи?

— Зміна вивісок — то не чиясь забаганка, а наслідок реформи зв'язку. В липні минулого року завершився перший етап затвердженої Кабінетом міністрів реструктуризації «Укртелекому». Колишнє об'єднання реорганізовано в українське державне підприємство електрозв'язку (УДПЕЗ «Укртелеком»), підпорядковані йому обласні підприємства — в регіональні дирекції, а вже в складі останніх створено функціонально відокремлені центри електрозв'язку, центри технічної експлуатації та центри обслуговування споживачів і продажу послуг. У Полтаві тепер чотири відокремлені підрозділи — міська телефонна мережа, міжміська внутрішньообласна мережа, дротове радіомовлення і «Телекомсервіс». Загалом в області замість 29 міських і районних підприємств електрозв'язку створено вісім центрів технічної експлуатації засобів зв'язку, а решта увійшли до їх складу на правах цехів. При цьому враховувалися можливості матеріально-технічної бази на місцях.

— Яка мета реорганізації? Часом трапляється так, що реформа проводиться заради реформи...

— Ні, вона давно назріла, бо попередня структура була занадто складною з не менш складними внутрішніми й зовнішніми відносинами. Нині завдяки запропонованій новій схемі, за якою працюють усі підрозділи підприємства «Урктелеком», уніфіковано мережу фінансового документообігу, статистики тощо. Реструктуризація сприятиме подальшому розвитку українського зв'язку, зокрема, передбачається, що зростуть продуктивність праці — вдвічі, а також фінансові надходження до держави.

— Будь-яка реформа, тим паче у вашій галузі, супроводжується всілякими ускладненнями, значними витратами часу й коштів. Як це позначилося на роботі зв'язківців, а відтак і на обслуговуванні населення?

— Чого-чого, а труднощів вистачає. Та попри все, обласна комплексна програма розвитку мережі зв'язку продовжує послідовно втілюватися в життя. Не зайве буде зазначити, що на виконання намічених планів виділяються чималі кошти, зароблені зв'язківцями. Ось конкретні цифри: за минулий рік виробничими підрозділами нашої дирекції отримано 14,2 млн. гривень прибутку, з якого 4,2 млн. перераховано до бюджету у вигляді податку на прибуток, а 10 млн. спрямовано на розвиток виробництва та соціальну сферу.

— А можна ще конкретніше: де і що саме збудовано чи змонтовано?

— Насамперед назву введену в експлуатацію восени минулого року АТС-56 у Полтаві. Це — перша і поки що єдина в області цифрова станція нового покоління типу ЕСС-2000 голландського виробництва. Її місткість — десять тисяч номерів. Однак це тільки початок, оскільки технічний потенціал станції дає змогу в подальшому довести потужність до 160 тисяч номерів. Таким чином маємо цілком реальну перспективу впродовж найближчих чотирьох-п'яти років закінчити телефонізацію Полтави, а потім завдяки нарощенню потужностей вищезгаданої станції замінити обладнання морально застарілих та фізично зношених АТС і забезпечити всіх бажаючих високоякісним телефонним зв'язком.

— Порадіємо за полтавців. Але обласний центр — це ще не вся область...

— Подібна станція на десять тисяч номерів споруджується і в Кременчуці. А в Комсомольську вже здано в експлуатацію сучасну цифрову АТС вітчизняного виробництва на шість тисяч номерів. В інших містах і райцентрах нашої області теж інтенсивно розширюється мережа електрозв'язку. Зокрема, в Лубнах, Нових Санжарах та Семенівці завершується спорудження АТС нового покоління. Одночасно із закінченням будівництва оптико-волоконної лінії внутрішньозонової мережі Диканька — Зіньків розпочато роботи на лінії Зіньків — Гадяч. В найближчих робочих планах — доущільнення діючої кабельної лінії Полтава — Диканька цифровими системами передачі, завдяки чому підвищиться якість електрозв'язку з північними районами області.

Окремо слід згадати про першу чергу оптиковолоконної магістралі «Схід» великої потужності, будівництво якої практично завершено. З введенням її в дію значно зросте кількість міжміських каналів високої якості до Полтави, Кременчука, Комсомольська, Козельщини, Котельви, Машівки, Миргорода та Великої Багачки.

— Після наведених прикладів якось навіть не зовсім зручно говорити про недоробки зв'язківців. Та істина, як відомо, дорожча. Візьмемо хоча б такий факт: практично в кожному селі Полтавщини нині є телефони. Ось тільки додзвонитися туди або звідти не так просто.

— Передусім хочу уточнити, що нарікання стосуються не так зв'язківців, як самого зв'язку. Основні причини його поганої роботи на селі — недостатня кількість на АТС апаратури автоматичного визначення номера абонента (АВН) та з'єднувальних ліній між сільськими телефонними станціями і центральними районами. Зараз більше половини сільських станцій вже оснащено вищезгаданими АВН і цей показник зростає ледь не щодня, бо роботи ведуться постійно. До речі, у нас вже є договір на поставки ще півтораста АВН. Щодо з'єднувальних ліній, то на десять абонентів повинна бути одна лінія, а є поки що 0,7. Тож належить ще виконати чималий обсяг робіт. І ми активно їх ведемо: для збільшення кількості з'єднувальних ліній на цей рік виділено 300 кілометрів кабелю. Крім того, на зміну діючим координатним АТС прийдуть цифрові типу «Донецьк-2» харківського виробництва, призначені спеціально для сільської місцевості. Вірніше, прийшли, позаяк чотири станції уже працюють. Ще одинадцять таких АТС стануть до ладу в селах Глобинського, Козельщинського, Лохвицького, Новосанжарського, Полтавського, Решетилівського і Хорольського районів протягом 1999 року.

— Якщо для телефонної розмови потрібен двосторонній зв'язок, то для дротового радіомовлення достатньо й одностороннього. Але, на жаль, він теж не всюди і не завжди діє. Що заважає зв'язківцям налагодити безперебійну роботу радіоточок, особливо на селі?

— Основна причина того, що мовчать радіоприймачі дротового мовлення, нам добре відома: ведеться заміна опор ліній електропередач, на яких були змонтовані й лінії радіомовлення. Отож ми просто фізично не встигаємо за енергетиками, не вкладаємося в контрольні строки. Як наслідок, на сьогодні в області поки що не відновлено роботу майже двох тисяч радіоточок. Але вихід знайдено. Є попередня домовленість з «Полтаваобленерго» про підписання угоди, якою передбачено, що енергетики при зміні опор ліній електропередач будуть одночасно монтувати й лінії дротового мовлення, а ми оплачуватимемо цю роботу.

Принагідно зауважу, що радіомережа нерідко виходить з ладу через те, що господарства й підприємства (здебільшого в сільській місцевості), прокладаючи різні комунікації, пошкоджують лінії електро- і радіозв'язку. А відновляти їх не поспішають або й взагалі відмовляються це робити.

— Однак є скарги й від міських жителів на незручності при користуванні ЧЕІП-картками, та жетонами. Іногородні не завжди мають змогу їх придбати. До того ж полтавські ЧЕІП-картки розраховані лише на полтавські таксофони, кременчуцькі — на кременчуцькі тощо.

— Так, ми не врахували деякі нюанси в цьому питанні і тепер змушені виправляти свій прорахунок. Зараз тільки в Полтаві на вокзалах та в інших громадських місцях встановлено більше тридцяти таксофонів, з яких можна дзвонити і з допомогою жетонів, і за гроші. В інших містах області, де запроваджено ЧЕІП-картки, теж встановлено подібні таксофони.

— Насамкінець, Миколо Дмитровичу, ваша оцінка роботи колективу загалом.

— Можу похвалитися, що ми не пасемо задніх. Навпаки за всіма техніко-економічними показниками Полтавська дирекція входить в десятку кращих. Причому, ми очолюємо групу підприємств другої категорії (до першої належать Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Одеська і ще кілька дирекцій). А за деякими показниками, зокрема, радіофікація і телефонізація (тобто за кількістю радіоточок і телефонів на сто сімей), навантаження на кожного працюючого в системі зв'язку, наша область займає провідні позиції в галузі. Цей доробок був би значно вагоміший, якби наші споживачі сумлінніше виконували свої обов'язки. Маю на увазі дебіторську заборгованість за надані послуги електрозв'язку. За минулий рік вона становила понад 14,4 мільйона гривень, що майже у три рази перевищує середньомісячну суму тарифних доходів. Найбільші боржники — бюджетники, та організації агропромислового комплексу. Щодо населення, то його борг становить 16 відсотків від загальної суми заборгованості. Тож на закінчення скористаюсь нагодою, аби звернутися до всіх наших споживачів: своєчасно розраховуйтесь за послуги електрозв'язку, адже і ви, і ми від цього лише виграємо.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Перспективи відчуження нерухомості в Україні

Бурхливий розвиток ринкової економіки України, точніше, створення її ринкових структур і механізмів, призвело на початку 90-х років до появи у господарській діяльності країни таких не відомих раніше понять, як «біржа», «брокер», «ріелтер»...

Біржі «множилися» як гриби після дощу — товарні, універсальні, спеціалізовані тощо. Однак часи загального піднесення і ентузіазму вже давно канули в Лету. Нині в Україні на межі виживання не тільки підприємства, які раніше міцно трималися на ногах, а й такі завжди і скрізь процвітаючі установи, як біржі.

Протягом кількох років свого існування біржовий рух уже пережив кілька підйомів і спадів. Та сьогодні знову настає час буму, за визначенням фахівців «кухонних бірж», що підриває самі засади і підвалини інституту біржі.

До передісторії процесів відчуження

Відчуження нерухомості сягає корінням у сиву давнину, десь на початок товарно-грошових відносин. Одним із винаходів ринкової системи стала біржа як унікальний і ефективний інструмент виявлення ринкових цін, попиту і реалізації товарів, як правило, великих партій. Поступово біржі все більше диференціюються за родом діяльності (товару).

Однак варто зазначити ще дві характерні особливості. Однією з них є те, що саме для бірж Росії була характерна можливість ознайомлення зі зразком або самим товаром. А друга пов'язана з особливістю саме перехідного періоду, які у всі часи мали певні спільні риси. Так, на одній з великих чиказьких бірж 1929 року продавалася нерухомість. Тож те, що до 1998 р. близько 70% всієї нерухомості продавали саме на біржах, — аж ніяк не український винахід.

А навпаки — з одного боку, веління часу, а з другого — не менш жорстке веління ринку: завжди продається те, на що найбільший попит. І, звичайно, сприятливі особливості продажу нерухомості на таких спеціалізованих біржах, як, приміром, Біржа нерухомості і основних фондів «Україна» (м. Харків), або КУБ, «Десятинна» (м. Київ).

Заради справедливості слід зазначити, що, хоча діяльність бірж, звичайно, цілком узаконена і регулюється передусім Законом України «Про товарну біржу», та з'явився він лише 10.12.1991 р. А до того часу протягом довгих десятиліть існування СРСР бірж начебто і не було... на внутрішньому ринку (золото і алмази СРСР продавали за кордоном...).

Та оскільки хоча б жалюгідні залишки внутрішнього ринку нерухомості в СРСР все-таки жеврілі, то функцію оформлення договорів було довірено держструктурам. Посвідчення угод — нотаріусам, їх реєстрацію, складання техпаспорту — бюро технічної інвентаризації.

Співвідношення світової практики відчуження житла з вітчизняною

... Російська революція не стала всесвітньою. Ринкове життя тривало саме по собі. І відчуження нерухомості за кордоном після того, як воно покинуло біржі, потрапило зовсім не до нотаріусів. За винятком хіба що Польщі та Ізраїлю (спеціальні адвокатські контори). Але й там працюють цілком цілеспрямовано підготовлені фахівці, на зразок відомих сертифікованих ріелтерів.

Але в усьому цивілізованому світі підготовка і оформлення договорів купівлі—продажу (обміну) нерухомості стало прерогативою спеціальних великих регіональних, окружних центрів відчуження нерухомості. Їхні головні завдання — нагромадження статистичної інформації про ринок нерухомості (попит—пропозиція), виявлення і об'єктивне формування ринкової ціни, реєстрація прав власності.

Такі центри функціонують у тісній взаємодії з ріелтерами і біржовими агентствами нерухомості (БАНами), що об'єднують ріелтерів.

Звичайно, фахівці, які працюють у таких центрах, БАНах, — ріелтери мають бути спеціально і грунтовно підготовлені. Так, приміром, у США ріелтери, котрі закінчили коледжі, спеціально готуються до ріелтерської діяльності ще протягом трьох років.

Очевидно, по-перше, такий інститут ріелтерів має бути запроваджений і в Україні. Підставою для цього мають стати прийняті норми відповідного закону.

І, по-друге, — в Україні найближче з усіх чинних структур до Центрів нерухомості нині спеціалізовані біржі, що працюють разом з БАНами і ріелтерами в галузі відчуження нерухомості. Бо саме вони здатні вивчити об'єкт відчуження якнайретельніше від підвалу до стелі. Надавши водночас безліч послуг, включаючи стосунки з банком. Тим часом як нотаріат обмежується посвідченням підписів клієнтів...

Отже, ріелтерсько-біржова діяльність істотно ближча до світового досвіду відчуження нерухомості. І, розуміючи, що слідом за Росією Україна також перейде до аналогічних центрів, слід мати на увазі, що оптимальним варіантом стало б формування комплексу: спеціалізовані біржі — БАНи — ріелтери.

Яка оцінка потрібна ринковій державі?

Йдеться, звичайно, про оцінку нерухомості. На сьогодні звичайна прив'язка до оцінки БТІ. Однак багато в чому це — атавізм минулого. Бо, з одного боку, така обов'язкова хіба що для визначення величини держмита під час винятково нотаріального оформлення, а інших випадках, скажімо, під час визначення ціни продажу товару, визначальну роль відіграє лише вільне волевиявлення сторін угоди.

З другого боку, не кажучи вже про відносну умовність методики визначення вартості нерухомості в БТІ, для вільного ринку її попереднє визначення позбавлене конкретного сенсу.

Бо ринок визначає її якнайкраще, співвідносячи попит і пропозицію, з урахуванням наявності і величини конкурентності.

Тож неодмінною умовою повноцінного комплексу ринкового відчуження нерухомості має стати обов'язкове запровадження замість оцінки БТІ незалежної (від сваволі, але не від законодавства, включаючи кримінальне) експертної оцінки.

Крім усунення штучної структури, в комплексі з вагомими законами «Про товарну біржу», «Про ріелтерство», закон «Про експертну оцінку», прийнятий уже в Росії, буде вигідний і для громадян, і для держави. Першим не буде для чого занижувати реальну вартість об'єктів, з огляду на можливість повернення після судового оскарження угоди. А держава нарешті почне одержувати держмито від громадян, які відчужують справді ринковий матеріалізм, а не дріб'язкову фіскальність держави. З усіма наслідками, що з цього випливають.

Деякі випадки безальтернативності бірж

Є принаймні два випадки, де діяльність бірж має унікальне значення, а інколи й просто безальтернативна.

Одне із завдань, що покладаються державою саме на біржі, є відчуження конфіскату і недоплат. До того ж у 1999 році та й найближчим часом, наповнення бюджету не в останню чергу визначатиметься саме успішністю такого роду діяльності. Інша річ, що і тут успіх був би відчутніший, якби до нагадування бірж про «розширюваність «вузьких місць», зокрема з допомогою контрагента, та ін., дослухалися активніше.

Ще одним абсолютно безальтернативним родом діяльності бірж є також високо потенціальна діяльність бірж такої комплексної спрямованості.

Йдеться про зменшення обсягу бартерних операцій, зокрема в АПК, про що Національною асоціацією бірж України розроблено проект Постанови Кабміну України. Зрозуміло, що з усуненням бартеру прямо пропорційно також наповнюватиметься бюджет.

А «ключиком з секретом» буде стандартний для бірж форвардний контракт. Паралельно може бути розв'язано чимало інших важливих завдань. Приміром, замість 20% збитків бартерної системи продажу пшениці з використанням кредиту банку зі ставкою 100% на 6 місяців — розрахунковий прибуток виробника 23% за форвардного біржового контракту.

Шляхом проведення біржових контрактів можливе також виконання державних замовлень і регіональних контрактів, погашення заборгованості сільгоспвиробників перед Пенсійним фондом або іншими кредиторами.

Можливо, суперечку розв'яжуть терміти?

То що зможе повернути відчуження житла в Україні до світової практики?

Може, напад термітів? Які, до речі, дійшли вже до Запоріжжя і не розбиратимуться, хто — біржовики чи нотаріуси оформляли нерухомість, і з великим задоволенням і неймовірною швидкістю знищать дерев'яні конструкції споруд. Що особливо ймовірно за неналежної підготовки договору, тобто без ріелтерів.

От і виходить, що нотаріуси і терміти — несумісні!

Л. В. ВАСИЛЬЧЕНКО,
президент біржі нерухомості і основних фондів «Україна»,
А. І. ПРИЙМАК,
юрист біржі «Україна».

Оголошення

До уваги акціонерів ЗАТ «Укравторесурс»

Повідомляємо, що 28 квітня 1999 р. об 11-й годині за адресою: 252650, м. Київ, вул. Короленківська, 4 в актовому залі товариства відбудуться чергові загальні збори акціонерів ЗАТ «Укравторесурс».

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1998 р.
2. Звіт голови ревізійної комісії.
3. Звіт голови спостережної ради.
4. Затвердження річного звіту і балансу за 1998 рік, акти ревізії та звіту спостережної ради. Затвердження розподілу прибутку і рішення про виплату дивідендів за 1998 рік та інших прийнятих правлінням рішень. Плановий розподіл прибутку на 1999 рік.
5. Внесення змін до деяких внутрішніх документів акціонерного товариства.
6. Вирішення питання по реструктуризацію філії.
7. Розгляд пропозицій та прийняття рішень про створення дочірних та інших підприємтв.
8. Затвердження статуту товариства в новій редакції за умови внесення змін до нього.
9. Різне.

Реєстрація учасників зборів з 10-ї години ранку.

Правління ЗАТ «Укравторесурс».

Приватне підприємство ***«Фірма «Укропт»*** повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: м. Київ, вул. Соломенська, 3.

Арбитражный суд Луганской области: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, За возбудил дело № 9/36 о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «Дельта-В ЛТД» (г. Луганск, ул. Титова, 5а, т/счет 260073000501 в Ленинском отделении АКБ «Укрсоцбанк», МФО 304364.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Черкаської області (257016, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушив справу № 08/151 про банкрутство ТОВ «Прометей» (юридична адреса: 258300, Черкаська обл., м. Канів, вул. Тичини, 1, р/р 29095300111196 у Канівському філіалі «Укрсоцбанку», МФО 354808, код ЗКПО 22791114). Претензії кредиторів та санаторів приймають протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Науково-дослідний інститут електромеханічних приладів (НДІЕМП), код 14309824, адреса: Київ-142, вул. Академіка Кримського, 27, наказом регіонального відділу Фонду державного майна України по місту Києву від 2 лютого 1999 р. № 55 перетворено на Відкрите акціонерне товариство «НДІЕМП» (ВАТ «НДІЕМП»).

Арбітражний суд Чернігівської області (250000, Чернігів, вул. Леніна, 43) порушив справу № 9/260/77 б про банкрутство КСПП «Авангард» (251020, с. Курінь Бахмацького р-ну Чернігівської обл., р/р 26002200142001 АПБ «Україна»).

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймають згідно із Законом України «Про банкрутство».

Повідомляємо, що 22 квітня 1999 року о 14 годині відбудуться загальні збори акціонерів відкритого акціонерного товариства ***Київська поліграфічна фабрика «Зоря»***, за адресою: м. Київ, вул. Лугова, 1-А.

Порядок денний:

1. Звіт правління про господарську діяльність за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження положень товариства.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44 в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 14/179 про визнання КП «Скрижалі» банкрутом (юридична адреса: м. Київ-154, б-р Давидова,10, кв.293), розрахунковий рахунок 26001488 в АППБ «Аваль», МФО 322071.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Львівської області порушено справу № 2/1166-23/406 про банкрутство ПП «Лиман» від 27.11.98 року. Юридична адреса: м. Львів, вул. Наукова, 62/163, р/р 26004238407001 в ЗГРУ «Приватбанк».

Арбітражний суд Львівської області приймає заяви кредиторів і санаторів протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Повідомлення про скликання загальних зборів акціонерів ВАТ «Вінницький завод продтворів»

Дата	22 квітня 1999 року.
Місце проведення зборів	Клуб заводу; м. Вінниця, вул. Скалецького, 15
Початок зборів	о 10.00
Реєстрація акціонерів	з 8.30 до 9.45

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства. Затвердження річного звіту та балансу.
2. Звіт голови спостережної ради про роботу за звітний період.
3. Затвердження звіту та висновків ревізійної комісії.
4. Затвердження напрямів діяльності на 1999 рік та заходів щодо погашення боргових зобов'язань товариства.
5. Затвердження змін та доповнень до статуту ДП ВАТ ВЗПТ.
6. Різне.

Для участі у зборах необхідно мати:
— документ, що засвідчує особу акціонера чи його представника;
— доручення на право участі у зборах (для уповноважених осіб).

Правління.

До уваги акціонерів ВАТ ВКП «Черкасимолоко»!

28 квітня 1999 року об 11 годині в приміщенні ВАТ ВКП «Черкасимолоко» за адресою: м. Черкаси, вул. Смілянська, 129, відбудуться загальні збори акціонерів з порядком денним:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за 1998 рік.
2. Звіт спостережної ради.
3. Звіт ревізійної комісії, затвердження річного звіту та фінансових результатів.
4. Про реорганізацію акціонерного товариства шляхом поділу.
5. Визначення термінів підготовки документів для реєстрації емісій новостворених акціонерних товариств та джерел фінансування цієї роботи.
6. Основні напрями діяльності товариства у 1999 році.
7. Зміни складу правління, спостережної ради.

Телефони для довідок: 63-08-19, 63-05-70.

Правління ВАТ ВКП «Черкасимолоко».

До уваги акціонерів ЗАТ «Укрпиво»!

Повідомляємо, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 6 квітня 1999 року о 12 годині за адресою: 252001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1.

Реєстрація акціонерів та їх представників — з 10.00 6 квітня 1999 року.

Порядок денний:

1. Звіт товариства за 1998 рік.
2. Затвердження балансу товариства та висновків ревізійної комісії, а також порядку розподілу прибутку за 1998 рік.
3. Затвердження річного бюджету товариства на 1999 рік.
4. Затвердження розмірів фондів товариства на 1999 рік.
5. Визначення основних напрямів діяльності товариства у 1999 році.
6. Різне.

Для участі в зборах при собі мати:
— паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
— для представників акціонерів — доручення, оформлене згідно з чинним законодавством, та документ, що посвідчує особу.

Довідки за тел. 229-72-86, 228-57-35, 228-33-95.

У номер

✓ Полтава

Хоч завтра в поле — були б гроші

Друга міжрегіональна виставка-ярмарок «Агромаркетинг-99», організована міськвиконкомом та ДК «Комбапромторгсервіс», хоч і мала переважно технічне спрямування, зібрала чимало відвідувачів. І якщо пересічних полтавців найбільше цікавили павільйони ВАТ «Сортнасіннєвоч» із Полтави, Харкова та Львова, де вибір насіння був досить великий і за цінами значно нижчими від базарних, то фірмачі-постачальники юрмилися біля технічних стендів і зразків машин. А вибирати було що: на оглядини було виставлено багато зразків сільськогосподарських машин і агрегатів — від косарок до міні-комбайнів. Хоч завтра в поле — були б гроші.

✓ Одеса

Пам'ятник гетьману Головатому

Конкурс на кращий проект пам'ятника засновникові й організаторові Чорноморського козацтва Антону Головатому визначив переможців — ними стали скульптор Олександр Токарєв і архітектор Володимир Чепелєв. Одеський міський голова Руслан Боделан підтримав розпорядження про встановлення монумента. Його скульптурну частину за авторською гіпсовою моделлю виготовить з бронзи київське творчо-виробниче об'єднання «Художник».

✓ Донецьк

Про край усій країні

Єдина обласна україномовна газета «Донеччина» отримала статус всеукраїнського видання. Колектив часопису невтомно пропагує рідне слово, історію й культуру в багатонаціональному регіоні і неодноразово виборював призові місця на професійних конкурсах. Тепер читачами «Донеччини» можуть стати мешканці будь-якого куточка України.

✓ Чернівці

Мої паї — моє багатство

У селі Забагна Сторожинецького району Чернівецької області почалося розпаювання землі. Окремі власники наділів вирішили розпрощатися з місцевою агроспілкою, оскільки вона не розрахувалася з ними, не платила грошей.

25 жителів села згуртувалися в товариство з обмеженою відповідальністю «Роса». Ще троє утворили окремі селянські господарства. Їм передали свої земельні паї 36 пенсіонерів та родичі.

Ці підрозділи, на відміну від агроспілки, вже запаслись насінням, добривами, пальним, полагодили техніку й готові до весняно-польових робіт.

✓ Фотофакт

У столичному магазині «Роксолана» відбувся конкурс флористів. Переможницею стала Валерія Соловей із композицією «Крижане листя».

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (ДІНАУ).

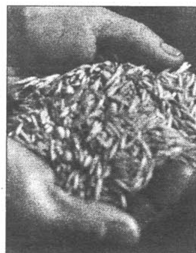

Морквяний детектив

Актуально

Прислів'я «Що посієш, те й пожнеш» для вітчизняних ланів стає дедалі актуальнішим. Сумні історії, коли аграрники обпікалися на придбанні неякісного насіння сільгоспкультур, торік можна було почути мало не в кожній області. Польові роботи, що здійснювалися посівним матеріалом невідомого походження, але дешевшим, оберталися для господарників справжніми трагедіями. Адже про те, що весняна праця марна, селяни могли дізнатися напередодні жнив, і щось виправити тоді було вже запізно.

Донедавна, до дня, коли у стінах Верховної Ради на світ народився відповідний закон, що забороняє ввозити несертифіковане насіння та сіяти «некондиційку», посівний матеріал, від якого сходів і взагалі можна було не дочекатися, масово і безперешкодно долав нашенські кордони і осідав на українських ланах. Заїжджих комерсантів, що жваво торгували з одного лантуха різними сортами моркви одразу — «Шантане», «Нантська», «Лосіноостровська» — не раз ловили на гарячому.

Через нерегульований ввіз потерпала і асоціація «Укрсортнасіннєовоч». Колись державний монополіст на ринку насіння овочів і квітів за роки незалежності скоротив виробництво посівного матеріалу в 5—19 разів. Особливе зменшення спостерігається на капустяному, морквяному та цибульному фронтах. Нині вітчизняний виробник пропонує посівний матеріал і якісний, і недорогий, і розфасований, і у яскраву обгортку «вдягнений». Але споживача, здебільшого, все одно приваблює made in ненаше — звик до іноземного товару, на рекламу якого закордон грошей не шкодує.

Закон тепер є. Та ситуація на краще змінилася мало. На вітчизняному насіннєвому ринку працює близько сотні фірм. Деякі з них час від часу «підгодовують» товаровиробника непотрібом. Аграрникові, ймовірно, на «насіннєві граблі» доведеться наступати ще не раз. Ввезення неліквіду і його реалізацію документ забороняє. Проте, за словами начальника державної насіннєвої інспекції Віктора Маласая, жодної відповідальності для порушників не передбачає. Максимум — неякісний товар вилучається.

Вартуватиме інтереси сільгоспвиробника, повідомили на прес-конференції в Держстандарті, законопроект «Про внесення доповнень до Кодексу України про адміністративні порушення», підтриманий, до речі, Комітетом з аграрних питань і земельних відносин. Тим, хто реалізовуватиме некондиційне, фальсифіковане насіння або «забугорний» посівний матеріал без належного сертифіката, проект закону загрожує штрафом від 3-х до 15-ти неоподатковуваних мінімумів.

Адміністративна відповідальність, йшлося на прес-конференції, звісно, — не кримінальна. І все-таки ланам та садово-городнім ділянкам хоч який, а захист.

Галина КВІТКА.

Пийте, діти, молоко. Тільки не забруднене

Ювілеї

Сарненська дослідна станція, що на Рівненщині, цього року святкуватиме 85-річчя. «Провінційним» ученим є чим пишатися, бо вони мають хороші результати із селекції багаторічних трав — вивели дев'ять власних сортів. Особлива гордість — тимофіївка лучна «Сарненська-35». З 1992 року цей сорт прийнято в Україні за національний стандарт.

Внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС в зону радіоактивного забруднення потрапило шість районів Рівненщини, тобто 317 населених пунктів, 290 тисяч гектарів сільгоспугідь і 503 тисячі гектарів державних лісових масивів. А тому назріла потреба у створенні радіоекологічного центру. Так на станції з'явився ще один науковий підрозділ.

Одним з найважливіших напрямів своєї діяльності вчені вважають пропаганду радіоекологічних знань серед населення. Саме мешканцям забруднених районів Західного Полісся вони адресують спеціальну брошуру, в якій наводять агрохімічні й агротехнічні способи зниження рівня радіаційної забрудненості сільгоспкультур, дають рекомендації щодо одержання чистого молока і м'яса у приватних підсобних господарствах, щодо раціонального харчування та особливостей кулінарної обробки продуктів.

— Ми постійно беремо проби молока, — розповідає заступник директора дослідної станції з наукової роботи Микола Стецюк. — Вони різні. А все тому, як з'ясувалося, що один випасає худобу в лісі (звідси й забруднене молоко), а інший — на окультурених пасовищах, які мають найменшу щільність радіоактивного забруднення. Щоправда, таких пасовищ не вистачає.

Торік центр почав також досліджувати накопичення радіонуклідів в організмі людини. Шкода, не всі з обстежуваних розуміють важливість цієї справи, прислухаються до порад науковців. Дехто нарікає, мовляв, приїхали, щоб відібрати «чорнобильські» пільги. Це ще раз свідчить про низьку радіоекологічну культуру окремих громадян.

На жаль, колектив Сарненської дослідної станції нині переживає не кращі часи: катастрофічно бракує коштів не лише на наукові дослідження, видання брошур, а й на опалення лабораторій, заробітну плату. Деякі наукові підрозділи перейшли на триденний режим роботи.

— Окремі дослідження тривають впродовж десятиліть, —каже директор станції Григорій Парфенюк. — Їх переривати не можна. Це розуміють наші працівники. Отож все тримається на ентузіазмі. Але за такого фінансового становища втримати кваліфіковані кадри важко.

А підтримати Сарненську дослідну станцію, хоча б з погляду на те, яку важливу роботу вона проводить у радіаційно забруднених районах Рівненщини, потрібно.

Олександра ЮРКОВА

Рівненська область.

Сьогодні, о 21.45: «Реал» — «Динамо»

Футбол

Нарешті ми дочекалися футбольної весни. Вчора відбулися перші матчі 1/4 розіграшу Кубку УЄФА (результати повідомимо завтра), а сьогодні на полі стадіону «Сантьяго Бернабеу» в Мадриді виймуть футболісти «Реала» і «Динамо». Цей матч обслуговуватиме бригада суддів з Італії. Головний арбітр — комерційний агент Стефано Браскі, асистенти — Фабріціо Бабіні і Сальваторо Марано. За їхніми діями спостерігатиме Джозеф-Бертран Уорелл (Англія), делегат УЄФА — Ларс-Екке Лагерелл (Швеція).

Учора кияни провели повноцінне тренування на «Сантьяго Бернабеу», за яким спостерігали не тільки «розвідники» «Реала», а й його уболівальники. Вони впевнені, що королівський клуб, попри невдачі в чемпіонаті країни, у відповідальному матчі переможе. Але динамівці також налаштовані на перемогу. Ця впевненість тримається на хорошій фізичній формі гравців, які прилетіли до Мадрида. До речі, перед вильотом до Іспанії вони тренувалися у полегшеному режимі і не брали участі у контрольних іграх. За них «віддувалися» партнери. І не без успіху: вони перемогли «Віслу» (Краків) — 4:1 (Серебряников — 2, Герасименко — 2) і «Торпедо» (Москва) — 2:1 (Герасименко, Кардаш).

Ну а сьогодні о 21.45 «Динамо» вийде супроти «Реала».

Кубок «Віжибу-Котнар»

На стадіонах Закарпаття вчетверте було розіграно кубок «Віжибу-Котнар». Цього разу в турнірі брали участь лише чотири команди. У вирішальному матчі ОСК «Закарпаття» переміг 3:0 «Цементник-Хорду» (Миколаїв Львівської обл.) і вдруге поспіль став переможцем турніру.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК (заст. головного редактора), Леонід БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ (заст. головного редактора).

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 211444.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311239.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України